

Μαρία Γεωργιάδου, Δικηγόρος, LL.M.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

- Ιθαγένεια - Ληξιαρχικές πράξεις
- Συνεταιρισμοί
- Περιβάλλον
- Προσωπικά δεδομένα
- Σύγχρονες μορφές συμβάσεων
(leasing, time-sharing, factoring)
- Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα
- Αυτοκίνητα
- Οροφοκτησία
- Κτηματολόγιο
- Ενέχυρο - Υποθήκη
- Γάμος - Διαζύγιο
- Τέκνα - Διατροφή - Υιοθεσία
- Διαθήκη - Κληροδοτήματα

2η έκδοση

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΙΔΙΚΟΙ ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

- Ιθαγένεια
- Ληξιαρχικές πράξεις
- Συνεταιρισμοί
- Περιβάλλον
- Προσωπικά δεδομένα
- Τύπος και Ραδιοτηλεόραση
- Σύγχρονες μορφές συμβάσεων (leasing, time - sharing, factoring)
- Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα
- Αυτοκίνητα
- Οροφοκτησία
- Κτηματολόγιο
- Ενέχυρο - Υποθήκη
- Γάμος - Διαζύγιο
- Τέκνα
- Διατροφή
- Υιοθεσία
- Δικαστική συμπαράσταση
- Διαθήκη - Κληροδοτήματα

Ειδικοί Αστικοί Νόμοι
Μαρία Γεωργιάδου

ISBN 978-960-562-398-2

Σύμφωνα με το Ν. 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοανατύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ

Το περιεχόμενο του παρόντος έργου έχει τύχει επιμελούς και αναλυτικής επιστημονικής επεξεργασίας. Ο εκδοτικός οίκος και οι συντάκτες δεν παρέχουν διά του παρόντος νομικές συμβουλές ή παρεμφερείς συμβουλευτικές υπηρεσίες, ουδενμία δε ευθύνη φέρουν για τυχόν ζημία τρίτου λόγω ενέργειας ή παράλειψης που βασίστηκε εν όλω ή εν μέρει στο περιεχόμενο του παρόντος έργου.

Art Director: Θεόδωρος Μαστρογιάννης
Υπεύθυνος Παραγωγής: Ανδρέας Μενούνος
Φωτοστοιχειοθεσία: Θεώνη Χαραλαμπίκη
Παραγωγή: NB Production AM170415M23

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομυχάλη 23, 106 80 Αθήνα

Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819

<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

Αθήνα: Μαυρομυχάλη 2, 106 79 • Τηλ.: 210 3607 521

Πειραιάς: Φίλωνος 107-109, 185 36 • Τηλ.: 210 4184 212

Πάτρα: Κανάρη 15, 262 22 • Τηλ.: 2610 361 600

Θεσ/νίκη: Φράγκων 1, 546 26 • Τηλ.: 2310 532 134

member of Europe's 500
dynamic entrepreneurs

Committed to excellence

© 2015, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΕΒΕ

Μαρία Γεωργιάδου, Δικηγόρος, LL.M.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

- Ιθαγένεια
- Ληξιαρχικές πράξεις
- Συνεταιρισμοί
- Περιβάλλον
- Προσωπικά δεδομένα
- Τύπος και Ραδιοτηλεόραση
- Σύγχρονες μορφές συμβάσεων (leasing, time - sharing, factoring)
- Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα
- Αυτοκίνητα
- Οροφοκτησία
- Κτηματολόγιο
- Ενέχυρο - Υποθήκη
- Γάμος - Διαζύγιο
- Τέκνα
- Διατροφή
- Υιοθεσία
- Δικαστική συμπαράσταση
- Διαθήκη - Κληροδοτήματα

2η έκδοση

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Special Civil Law
Maria Georgiadou

ISBN 978-960-562-398-2

COPYRIGHT

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A., or as expressly permitted by law or under the terms agreed with the appropriate reprographic rights organisation. Enquiries concerning reproduction which may not be covered by the above should be addressed to NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. at the address below.

DISCLAIMER

The content of this work is intended for information purposes only and should not be treated as legal advice. The publication is necessarily of a general nature; NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. makes no claim as to the comprehensiveness or accuracy of the information provided; Information is not offered for the purpose of providing individualized legal advice. Professional advice should therefore be sought before any action is undertaken based on this publication. Use of this work does not create an attorney-client or any other relationship between the user and NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. or the legal professionals contributing to this publication.

NOMIKI BIBLIOTHIKI

23, Mavromichali Str., 106 80 Athens Greece
Tel.: +30 210 3678 800 • Fax: +30 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

member of Europe's 500
dynamic entrepreneurs

Committed to excellence

© 2015, NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A.

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Στα πλαίσια των ραγδαίων οικονομικών, κοινωνικών και τεχνολογικών αλλαγών αποτελεί κοινή παραδοχή η παρατηρούμενη ολλοένα και αυξανόμενη θέσπιση νομοθετημάτων στο πεδίο του αστικού δικαίου, χωρίς όμως να ενσωματώνονται στον Αστικό Κώδικα. Η παρούσα επίτομη έκδοση επικεντρώθηκε στη συγκέντρωση εκείνων των εθνικών και διεθνών αστικών νομοθετημάτων που παρουσιάζουν ιδιαίτερο πρακτικό ενδιαφέρον και τα οποία απαντώνται σε διαγραμματική απεικόνιση στο έργο «Διαγράμματα Ειδικών Αστικών Νόμων» (έκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2014).

Προς διευκόλυνση του άμεσου εντοπισμού των αναζητούμενων διατάξεων, το σχετικό νομοθετικό υλικό έχει ταξινομηθεί στις εξής θεματικές ενότητες, όπως διαμορφώνονται κατ' αντιστοιχία προς τα πέντε βιβλία του Αστικού Κώδικα:

Η πρώτη ενότητα αναφέρεται στις Γενικές Αρχές και δη στην ιθαγένεια, τις ληξιαρχικές πράξεις και τα μητρώα αρρένων, τους συνεταιρισμούς και τα σωματεία, το περιβάλλον, την πνευματική ιδιοκτησία, τα προσωπικά δεδομένα και τον Τύπο και τη Ραδιοτηλεόραση.

Η δεύτερη ενότητα καλύπτει το Ενοχικό Δίκαιο παραθέτοντας τις ρυθμίσεις για το νόμισμα και το συνάλλαγμα, τον ανατοκισμό, τις ηλεκτρονικές συμβάσεις, τις διεθνείς πωλήσεις κινητών, την προστασία καταναλωτή, τις εμπορικές μισθώσεις, τις σύγχρονες μορφές συμβάσεων (leasing, time-sharing, factoring), τη μεσιτεία αστικών συμβάσεων, τα ομολογιακά δάνεια, τα υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα, τη δημόσια παρακατάθεση και τα αυτοκίνητα, συμπεριλαμβανομένης και της ασφάλισης της αστικής ευθύνης.

Η τρίτη θεματική ενότητα προσεγγίζει θέματα Εμπραγμάτου Δικαίου μέσα από την παράθεση των ειδικών διατάξεων για τις παραμεθόριες περιοχές, το δικαίωμα επιφάνειας, την οροφοκτησία και την οικοδόμηση, τα υποθηκοφυλακεία, τις μεταγραφές και το κτηματολόγιο, την κτηματογράφηση, το ενέχυρο και την υποθήκη.

Στην τέταρτη θεματική ενότητα με αντικείμενο το Οικογενειακό Δίκαιο, απαντώνται οι ειδικότερες εθνικές, διεθνείς και ευρωπαϊκές διατάξεις για τον γάμο, το σύμφωνο συμβίωσης, την ενδοοικογενειακή βία, το διαζύγιο, την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, τα τέκνα (δικαιώματα – γέννηση εκτός γάμου – γονική μέριμνα), τη διατροφή, την υιοθεσία, την αναδοχή ανηλίκου, τη δικαστική συμπαράσταση και βιοϊατρικά θέματα.

Τέλος, η πέμπτη ενότητα με αντικείμενο το Κληρονομικό Δίκαιο περιλαμβάνει εκείνες τις διατάξεις που διέπουν τη διαθήκη και τα κληροδοτήματα (Κώδικας Κοινωφελών Περιουσιών).

Το έργο συμπληρώνεται από αναλυτικά περιεχόμενα και ενιαίο αλφαβητικό ευρετήριο που διευκολύνει σημαντικά τον αναγνώστη κατά την έρευνά του.

Αθήνα, Απρίλιος 2015

Μαρία Γεωργιάδου

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΗΣ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ.....XXVII

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

I. ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ.....	3
II. ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ - ΜΗΤΡΩΑ ΑΡΡΕΝΩΝ	26
III. ΣΩΜΑΤΕΙΑ – ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	59
IV. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	139
V. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ	162
VI. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ.....	232
VII. ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	280

B. ΕΝΟΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΝΟΜΙΣΜΑ – ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ.....	291
II. ΑΝΑΤΟΚΙΣΜΟΣ	305
III. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	307
IV. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΚΙΝΗΤΩΝ.....	319
V. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ.....	364
VI. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ.....	445
VII. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	476
VIII. ΜΕΣΙΤΕΙΑ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	512
IX. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ.....	524
X. ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.....	541

XI. ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΕΣΗ	553
XII. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ – ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	557

Γ. ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΠΑΡΑΜΕΘΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ.....	585
II. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ.....	591
III. ΟΡΟΦΟΚΤΗΣΙΑ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ	598
IV. ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΕΙΑ - ΜΕΤΑΓΡΑΦΕΣ.....	609
V. ΚΤΗΜΑΤΟΓΡΑΦΗΣΗ	618
VI. ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	640
VII. ΕΝΕΧΥΡΟ	690
VIII. ΥΠΟΘΗΚΗ	697

Δ. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΓΑΜΟΣ	703
II. ΣΥΜΦΩΝΟ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ	708
III. ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ.....	712
IV. ΔΙΑΖΥΓΙΟ.....	716
V. ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	723
VI. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΟΥ - ΤΕΚΝΑ ΕΚΤΟΣ ΓΑΜΟΥ - ΓΟΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ.....	734
VII. ΔΙΑΤΡΟΦΗ	804
VIII. ΥΙΟΘΕΣΙΑ	853
IX. ΑΝΑΔΟΧΗ ΑΝΗΛΙΚΟΥ.....	889

Χ. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ.....	897
ΧΙ. ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	905

Ε. ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΔΙΑΘΗΚΗ.....	969
II. ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ (ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ)	974

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	1035
----------------------------	------

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ XXVII

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Ι. ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

[1] Ν 3284/2004 Περί κυρώσεως του Κώδικα της Ελληνικής Ιθαγένειας 3

ΙΙ. ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ - ΜΗΤΡΩΑ ΑΡΡΕΝΩΝ

[2] Ν 344/1976 Περί ληξιαρχικών πράξεων [Άρθρα 8-35] 26

[3] ΑΥΕσωτ Φ. 42301/12167/1995 Προϋποθέσεις και τρόπος πρόσληψης και αλλαγής επωνύμου και πρόσληψης πατρωνύμου και μητρωνύμου 41

[4] ΑΥφυπΕσωτΔημΔιοικΑποκ Φ. 91400/2961/2001 Προϋποθέσεις και τρόπος πρόσληψης επωνύμου πατέρα και επωνύμου μητέρας σε πρόσωπα αγνώστων γονέων και πρόσληψης επωνύμου πατέρα σε πρόσωπα που έχουν γεννηθεί χωρίς γάμο των γονέων τους 45

[5] Ν 2119/1993 Κύρωση Κώδικα διατάξεων «περί μητρώων αρρένων» 47

III. ΣΩΜΑΤΕΙΑ – ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

[6] Ν 281/1914 Περί σωματείων.....	59
[7] Ν 1667/1986 Αστικοί συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις	72
[8] Ν 4280/2014 Περιβαλλοντική αναβάθμιση και ιδιωτική πολεοδόμηση - Βιώσιμη ανάπτυξη οικισμών Ρυθμίσεις δασικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις <i>[Άρθρα 10-12, 26]</i>	96
[9] Ν 4030/2011 Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις <i>[Άρθρο 39]</i>	104
[10] Ν 2810/2000 Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις <i>[Άρθρα 1-25, 42]</i>	108
[11] Ν 4015/2011 Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου - Οργάνωση της εποπτείας του Κράτους <i>[Άρθρα 1-7, 22]</i>	132

IV. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

[12] ΠΔ 148/2009 Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον - Εναρμόνιση με την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, όπως ισχύει	139
---	-----

[13] Ν 1650/1986 Για την προστασία του περιβάλλοντος
[Άρθρο 29]..... 161

Ν. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

[14] Ν 2121/1993 Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά
δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα [Άρθρα 1-70, 77]..... 162

Ν. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

[15] Ν 2472/1997 Προστασία του ατόμου από
την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα 232

[16] Ν 3471/2006 Προστασία δεδομένων προσωπικού
χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα
των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση
του Ν 2472/1997 [Άρθρα 1-17, 31]..... 264

Ν. ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

[17] Ν 1178/1981 Περί αστικής ευθύνης του Τύπου
και άλλων τινών διατάξεων [Άρθρον μόνον]..... 280

[18] Ν 2243/1994 Κατάργηση των ειδικών ποινικών
διατάξεων περί Τύπου [Άρθρο μόνο]..... 283

[19] Ν 2328/1995 Νομικό καθεστώς της ιδιωτικής
τηλεόρασης και της τοπικής ραδιοφωνίας, ρύθμιση
θεμάτων της ραδιοτηλεοπτικής αγοράς και άλλες
διατάξεις [Άρθρα 4 παρ. 1-10, 17]..... 284

B. ΕΝΟΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΝΟΜΙΣΜΑ – ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

- [20] Ν 2842/2000** Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) 1103/97, 974/98 και 2868/98 του Συμβουλίου, όπως ισχύουν σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ [Άρθρα 1-10, 15-21]..... 291
- [21] Ν 5422/1932** Περί αναστολής της υποχρέωσης της Τραπέζης της Ελλάδος προς εξαργύρωση των γραμματίων αυτής και περί ρυθμίσεως της αγοράς και πωλήσεως συναλλάγματος [Άρθρο 6] 300
- [22] Ν 3862/2010** Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις Οδηγίες 2007/64/ΕΚ, 2007/44/ΕΚ και 2010/16/ΕΕ που αφορούν υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, προληπτική αξιολόγηση προτάσεων απόκτησης συμμετοχής σε επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα και άλλες διατάξεις [Άρθρα 46-49] 302

II. ΑΝΑΤΟΚΙΣΜΟΣ

- [23] Ν 2601/1998** Ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και άλλες διατάξεις [Άρθρο 12]..... 305

III. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

- [24] ΠΔ 131/2003** Προσαρμογή στην Οδηγία 2000/31 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών

της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού
εμπορίου, στην εσωτερική αγορά. (Οδηγία για το
ηλεκτρονικό εμπόριο)..... 307

IV. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΚΙΝΗΤΩΝ

[25] Ν 2532/1997 Κύρωση της Σύμβασης
των Ηνωμένων Εθνών για τις διεθνείς πωλήσεις
κινήτων πραγμάτων..... 319

[26] Ν 1792/1988 Κύρωση Σύμβασης
για την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας
στη Σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο
στις συμβατικές ενοχές 349

V. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

[27] Ν 2251/1994 Προστασία των καταναλωτών 364

VI. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

[28] ΠΔ 34/1995 Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων
περί εμπορικών μισθώσεων..... 445

VII. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

[29] Ν 1665/1986 Συμβάσεις χρηματοδοτικής
μίσθωσης [Άρθρα 1-5, 8]..... 476

[30] Ν 1652/1986 Σύμβαση της χρονομεριστικής
μίσθωσης και ρύθμιση συναφών θεμάτων 482

[31] ΚΥΑ Ζ1-130/2011 Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2008/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ αριθμ. L 33 της 3.2.2009 487

[32] Ν 1905/1990 Για τη σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-6, 9]..... 508

VIII. ΜΕΣΙΤΕΙΑ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

[33] Ν 4072/2012 Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος – Νέα εταιρική μορφή – Σήματα – Μεσίτες Ακινήτων – Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις [Άρθρα 197, 200, 201] 512

[34] Ν 4487/1930 Περί μεσιτών εγχωρίων προϊόντων [Άρθρα 1, 6] 516

[35] Ν 1569/1985 Διαμεσολάβηση στις συμβάσεις ιδιωτικής ασφάλισης, σύσταση σώματος ειδικών πραγματογνωμόνων τροχαίων ατυχημάτων, λειτουργία γραφείου διεθνούς ασφάλισης και άλλες διατάξεις [Άρθρα 15α-15ε] 517

[36] Ν 5227/1931 Περί μεσαζόντων [Άρθρα 1-7] 521

ΙΧ. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

[37] Ν 3156/2003 Ομολογιακά δάνεια, τιτλοποίηση απαιτήσεων και απαιτήσεων από ακίνητα και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-12, 20, 28] 524

Χ. ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

[38] Ν 3869/2010 Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-17, 22]..... 541

ΧΙ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΕΣΗ

[39] ΝΔ 3003/1954 Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων του Οργανισμού του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων [Άρθρα 1-4, 11]..... 553

[40] Ν 4072/2012 Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος – Νέα εταιρική μορφή – Σήματα – Μεσίτες Ακινήτων – Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις [Άρθρο 325]..... 556

ΧΙΙ. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ – ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

[41] Ν ΓΞΝ/1911 Περί της εκ των αυτοκινήτων ποινικής και αστικής ευθύνης 557

[42] ΠΔ 237/1986 Κωδικοποίηση των διατάξεων του Ν 489/1976 (ΦΕΚ Α΄ 331/1976) «περί υποχρεωτικής ασφαλίσεως της εξ ατυχημάτων αυτοκινήτων αστικής ευθύνης», όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε από το Ν 1569/1985 (ΦΕΚ Α΄ 183/1985) και τα Προεδρικά Διατάγματα 1019/1981 (ΦΕΚ Α΄ 253/1981) και 118/1985 (ΦΕΚ Α΄ 35/1985) [Άρθρα 1-15] 561

Γ. ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

Ι. ΠΑΡΑΜΕΘΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

[43] Ν 1892/1990 Για τον εκσυγχρονισμό, την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις [Άρθρα 24-32]..... 585

ΙΙ. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ

[44] Ν 3986/2011 Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015 [Άρθρα 18-26] 591

ΙΙΙ. ΟΡΟΦΟΚΤΗΣΙΑ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ

[45] Ν 3741/1929 Περί της ιδιοκτησίας κατ' ορόφους [Άρθρα 1-8, 16]..... 598

[46] ΝΔ 1024/1971 Περί διηρημένης ιδιοκτησίας επί οικοδομημάτων ανεγειρομένων επί ενιαίου οικοπέδου..... 601

[47] Ν 1562/1985 Οικοδόμηση συνιδιοκτητων ακινήτων και τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τη διανομή και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-9, 25]..... 604

IV. ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΕΙΑ - ΜΕΤΑΓΡΑΦΕΣ

- [48] ΝΔ 4201/1961** Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του οργανισμού των Υποθηκοφυλακείων του Κράτους και διατάξεών τινων περί συμβολαιογράφων [Άρθρα 1-7]..... 609
- [49] ΒΔ 533/1963** Περί εκτελέσεως του άρθρου 10 του ΝΔ υπ' αριθ. 4201/1961 [Άρθρα 1-18] 611

V. ΚΤΗΜΑΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

- [50] Ν 2308/1995** Κτηματογράφηση για τη δημιουργία Εθνικού Κτηματολογίου. Διαδικασία έως τις πρώτες εγγραφές στα κτηματολογικά βιβλία και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-12, 20]..... 618

VI. ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

- [51] Ν 2664/1998** Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-24, 34]..... 640

VII. ΕΝΕΧΥΡΟ

- [52] Ν 2844/2000** Συμβάσεις επί κινητών ή απαιτήσεων υποκείμενες σε δημοσιότητα και άλλες συμβάσεις παροχής ασφάλειας [Άρθρα 1-9, 16-18, 21]..... 690

VIII. ΥΠΟΘΗΚΗ

- [53] Ν 4112/1929** Περί συστάσεως υποθήκης επί μηχανικών ή άλλων εγκαταστάσεων..... 697

Δ. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Ι. ΓΑΜΟΣ

[54] ΠΔ 391/1982 Για τη ρύθμιση λεπτομερειών σχετικά με την τέλεση των πολιτικών γάμων, τη χορήγηση της άδειας γάμου και το περιεχόμενο της βεβαιωτικής πράξης για την τέλεση πολιτικών ή θρησκευτικών γάμων 703

ΙΙ. ΣΥΜΦΩΝΟ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ

[55] Ν 3719/2008 Μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί, την κοινωνία και άλλες διατάξεις
[Άρθρα 1-11, 13, 29] 708

ΙΙΙ. ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

[56] Ν 3500/2006 Για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και άλλες διατάξεις
[Άρθρα 1-5, 14-16, 19-23, 28] 712

ΙV. ΔΙΑΖΥΓΙΟ

[57] Κανονισμός (ΕΕ) 1259/2010 του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2010 για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό 716

V. ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

[58] Ν 3305/2005 Εφαρμογή της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής *[Άρθρα 1-15, 33]* 723

VI. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΟΥ - ΤΕΚΝΑ ΕΚΤΟΣ ΓΑΜΟΥ - ΓΟΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

- [59] N 2101/1992** Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού [*Άρθρα πρώτο, 1-40, δεύτερο*].... 734
- [60] N 2502/1997** Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την άσκηση των δικαιωμάτων των παιδιών 750
- [61] N 1657/1986** Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης «για τη νομιμοποίηση των τέκνων με γάμο» 761
- [62] N 1702/1987** Κύρωση Ευρωπαϊκής Σύμβασης για το νομικό καθεστώς των τέκνων που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους 768
- [63] N 872/1979** Περί κυρώσεως της από 12 Σεπτεμβρίου 1962 υπογραφείσης υπό της Ελλάδος εν Βρυξέλλαις Διεθνούς Συμβάσεως «περί της αποδείξεως της γνησιότητας των φυσικών τέκνων έναντι της μητρός» [*Άρθρα πρώτο, 1-5, δεύτερο, τρίτο*] 772
- [64] N 873/1979** Περί κυρώσεως της από 14 Σεπτεμβρίου 1961 υπογραφείσης και υπό της Ελλάδος, εν Ρώμη, Διεθνούς Συμβάσεως «περί επεκτάσεως της αρμοδιότητος των εντεταλμένων να δέχονται αναγνωρίσεις εξωγάμων τέκνων αρχών» [*Άρθρα πρώτο, 1-5, δεύτερο, τρίτο*]..... 774
- [65] Κανονισμός (ΕΚ) 2201/2003** του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2003 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000 [*Άρθρα 8-11, 40-45, 53-58, 64*] 776

[66] N 4020/2011 Κύρωση της Σύμβασης για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία ως προς τη γονική ευθύνη και τα μέτρα προστασίας των παιδιών..... 785

VII. ΔΙΑΤΡΟΦΗ

[67] Κανονισμός (ΕΚ) 4/2009 του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008 για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής 804

[68] N 3137/2003 Κύρωση της Σύμβασης για το εφαρμοστέο δίκαιο στις υποχρεώσεις διατροφής 835

[69] N 3171/2003 Κύρωση της Σύμβασης για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σχετικών με υποχρεώσεις διατροφής..... 842

VIII. ΥΙΟΘΕΣΙΑ

[70] N 1049/1980 Περί κυρώσεως της υπογραφείσης εν Στρασβούργω την 24ην Απριλίου 1967 υπό των Κρατών-Μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης Διεθνούς Συμβάσεως «περί υιοθεσίας ανηλίκων»..... 853

[71] N 3765/2009 Κύρωση της Σύμβασης για την προστασία των παιδιών και τη συνεργασία σχετικά με τη διακρατική υιοθεσία 863

[72] N 2447/1996 Κύρωση ως κώδικα του σχεδίου νόμου «Υιοθεσία, επιτροπεία και αναδοχή ανηλίκου,

δικαστική συμπαράσταση, δικαστική επιμέλεια ξένων υποθέσεων και συναφείς ουσιαστικές, δικονομικές και μεταβατικές διατάξεις» [Άρθρα 3-9, 11]..... 878

[73] ΠΔ 226/1999 Υπηρεσίες και οργανώσεις αρμόδιες για τη διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας σε υιοθεσίες ανηλίκων και για την πραγματοποίηση υιοθεσιών ανηλίκων και διαδικασία προπαρασκευής και πραγματοποίησης των εν λόγω υιοθεσιών 882

[74] Ν 3719/2008 Μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί, την κοινωνία και άλλες διατάξεις [Άρθρα 2 παρ. 2 στοιχ. γ', 3, 3]..... 888

ΙΧ. ΑΝΑΔΟΧΗ ΑΝΗΛΙΚΟΥ

[75] ΠΔ 86/2009 Οργάνωση και λειτουργία του θεσμού της αναδοχής ανηλίκων..... 889

Χ. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

[76] Ν 2447/1996 Κύρωση ως κώδικα του σχεδίου νόμου «Υιοθεσία, επιτροπεία και αναδοχή ανηλίκου, δικαστική συμπαράσταση, δικαστική επιμέλεια ξένων υποθέσεων και συναφείς ουσιαστικές, δικονομικές και μεταβατικές διατάξεις» [Άρθρα 59-66] 897

[77] ΠΔ 250/1999 Τρόπος άσκησης από τους ειδικούς επιστήμονες του άρθρου 54 Ν 2447/1996, των αρμοδιοτήτων κοινωνικής υπηρεσίας που τους ανατίθενται στο πλαίσιο της λειτουργίας της δικαστικής συμπαράστασης..... 901

ΧΙ. ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

[78] Ν 2619/1998 Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας του ατόμου σε σχέση με τις εφαρμογές της βιολογίας και της ιατρικής: Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Βιοϊατρική..... 905

[79] Ν 3984/2011 Δωρεά και μεταμόσχευση οργάνων και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-65, 73]..... 919

Ε. ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Ι. ΔΙΑΘΗΚΗ

[80] Ν 1325/1983 Κύρωση της Σύμβασης για τις συγκρούσεις νόμων που αφορούν τον τύπο διατάξεων διαθήκης που συνομολογήθηκε στη Χάγη στις 5 Οκτωβρίου 1961..... 969

ΙΙ. ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ (ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ)

[81] Ν 4182/2013 Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις [Άρθρα 1-76, 82, 102]..... 974

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

ΕΝΙΑΙΟ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ 1035

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΝΟΜΟΙ

N 4280/2014	[8]	96
N 4182/2013	[81]	974
N 4072/2012	[33], [40]	512, 556
N 4030/2011	[9]	104
N 4020/2011	[66]	785
N 4015/2011	[11]	132
N 3986/2011	[44]	591
N 3984/2011	[79]	919
N 3869/2010	[38]	541
N 3862/2010	[22]	302
N 3765/2009	[71]	863
N 3719/2008	[55], [74]	708, 888
N 3500/2006	[56]	712
N 3471/2006	[16]	264
N 3305/2005	[58]	723

N 3284/2004	[1]3
N 3171/2003	[69]842
N 3156/2003	[37]524
N 3137/2003	[68]835
N 2844/2000	[52]690
N 2842/2000	[20]291
N 2810/2000	[10]108
N 2664/1998	[51]640
N 2619/1998	[78]905
N 2601/1998	[23]305
N 2532/1997	[25]319
N 2502/1997	[60]750
N 2472/1997	[15]232
N 2447/1996	[72], [76]878, 897
N 2328/1995	[19]284
N 2308/1995	[50]618
N 2251/1994	[27]364
N 2243/1994	[18]283
N 2121/1993	[14]162
N 2119/1993	[5]47

N 2101/ 1992	[59]	734
N 1905/ 1990	[32]	508
N 1892/1990	[43]	585
N 1792/ 1988	[26]	349
N 1702/ 1987	[62]	768
N 1667/ 1986	[7]	72
N 1665/1986	[29]	476
N 1657/1986	[61]	761
N 1652/1986	[30]	482
N 1650/1986	[13]	161
N 1569/ 1985	[35]	517
N 1562/1985	[47]	604
N 1325/ 1983	[80]	969
N 1178/ 1981	[17]	280
N 1049/ 1980	[70]	853
N 873/ 1979	[64]	774
N 872/1979	[63]	772
N 344/ 1976	[2]	26
N 5422/ 1932	[21]	300

N 5227/ 1931	[36]	521
N 4487/ 1930	[34]	516
N 4112/ 1929	[53]	697
N 3741/1929	[45]	598
N 281/ 1914	[6]	59
N ΓΑΝ/ 1911	[41]	557

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΔ 148/ 2009	[12]	139
ΠΔ 86/2009	[75]	889
ΠΔ 131/ 2003	[24]	307
ΠΔ 250/ 1999	[77]	901
ΠΔ 226/1999	[73]	882
ΠΔ 34/ 1995	[28]	445
ΠΔ 237/ 1986	[42]	561
ΠΔ 391/ 1982	[54]	703
ΝΔ 1024/ 1971	[46]	601
ΒΔ 533/ 1963	[49]	611
ΝΔ 4201/ 1961	[48]	609

ΝΔ 3003/**1954** [39]553

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΚΥΑ Ζ1-130/**2011** [31]487

ΑΥφυπΕσωτΔημΔιοικΑποκ Φ. 91400/2961/**2001** [4]45

ΑΥΕσωτ Φ. 42301/12167/**1995** [3].....41

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Κανονισμός (ΕΕ) 1259/**2010** [57].....716

Κανονισμός (ΕΚ) 4/**2009** [67]804

Κανονισμός (ΕΚ) 2201/**2003** [65].....776

ΧΙΙ. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ – ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

[41] Ν ΓΞΝ/1911

Περί της εκ των αυτοκινήτων ποινικής και αστικής ευθύνης

Άρθρο 1. — Εν περιπτώσει θανατώσεως ή σωματικής βλάβης προσώπου τινός δι' αυτοκινήτου εφαρμόζονται αι διατάξεις του ποινικού νόμου, αι δε τυχόν παραβάσεις των περί αυτοκινήτων αστυνομικών διατάξεων, επιμετρουμένης της ποινής, πρέπει να θεωρώνται ως ιδιαίτεροι επιβαρυντικοί περιστάσεις. Το αυτό ισχύει και εν περιπτώσει βλάβης ξένης περιουσίας.

Ο οδηγός απαλλάσσεται πάσης ποινής, εάν το ατύχημα προήλθεν εξ ελλείψεων του αυτοκινήτου, τας οποίας δεν ηδύνατο μεθ' οιανδήποτε επιμέλειαν να γνωρίση.

Εν υποτροπή εντός δύο ετών από της πρώτης καταδίκης επιβάλλεται χρηματική ποινή (50 μέχρι 2.000 δραχμών), εν περιπτώσει δε τρίτης καταδίκης εντός ετέρων δύο ετών από της δευτέρας, επιβάλλεται χρηματική ποινή (50 μέχρι 3.000 δραχμών), δύναται δε ν' αφαιρεθή και η άδεια της κυκλοφορίας του αυτοκινήτου και το δικαίωμα του οδηγού.

[Όπως το άρθρο 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 473 παρ. 2 εδ. 8 του ΠΚ.]

Άρθρο 2. — Αυτοκίνητον, κατά την έννοιαν του παρόντος νόμου, είναι το διά μηχανικής δυνάμεως και ουχί επί τροχιών κινούμενον όχημα ή τροχήλατον. Κάτοχος δε αυτοκινήτου θεωρείται πας ο κατά τον χρόνον του ατυχήματος κατέχων το αυτοκίνητον, είτε κατά κυριότητα είτε εκ συμβάσεως, εκμεταλλευόμενος δ' αυτό εν ιδίω ονόματι, ως και ο αυτογνωμόνως επιλαμβανόμενος της κατοχής αυτοκινήτου και χρησιμοποιών τούτο καθ' οιανδήποτε τρόπον.

Άρθρο 3. — [Το άρθρο 3 καταργήθηκε με το άρθρο 120 του ΝΔ 4233/1962 (ΚΟΚ).]

Άρθρο 4. — Διά πάσαν υπό του αυτοκινήτου κατά την λειτουργίαν του ζημίαν προς τρίτους ενέχεται εις αποζημιώσεις ο τε οδηγός και ο κατά το άρθρο 2 κάτοχος, ο δε ιδιοκτήτης εν η περιπτώσει είναι τοιούτος άλλος ή ο κάτοχος ενέχεται μόνον μέχρι της αξίας του αυτοκινήτου, το οποίον παραχωρών εις το ζημιωθέν πρόσωπον, δύναται κατά την κρίσιν του δικαστηρίου να απαλλαχθή κατά πάσης

άλλης αποζημιώσεως. Πλειόνων κατόχων ή ιδιοκτητών του αυτοκινήτου η ευθύνη κανονίζεται κατά το άρθρο 9 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 5. — Της κατά το προηγούμενον άρθρον αποζημιώσεως ουδείς των ενόχων απαλλάσσεται εξ οιουδήποτε λόγου, εκτός εάν αποδείξη ότι το ατύχημα προήλθεν εξ ανωτέρας βίας ή εξ υπαιτιότητας του θύματος ή εκ πταισματος τρίτου προσώπου μη ανήκοντος εις την υπηρεσίαν του αυτοκινήτου.

Όσαύτως απαλλάσσεται και ο οδηγός αποδεικνύων τα γεγονότα ταύτα, καθ' ην δε περίπτωσιν το ατύχημα επήλθεν εξ ελαττώματος του αυτοκινήτου, απαλλάσσεται εάν αποδείξη ότι μεθ' οιανδήποτε επιμέλειαν δεν ηδύνατο να γνωρίση το ελάττωμα.

Άρθρο 6. — Εν περιπτώσει κοινής υπαιτιότητας του οδηγού ή του αυτοκινήτου αφ' ενός και του θύματος αφ' ετέρου και κοινών εντεύθεν ζημιών, η ζημία καταλογίζεται εις εκάτερον μέρος κατά λόγον της βαρύτητος του πταισματος. Κατά τα λοιπά εν τη περιπτώσει ταύτη δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 4-5 αλλ' αι αρχαί του κοινού δικαίου.

Άρθρο 7. — Η της αποζημιώσεως αγωγή παραγράφεται εντός δύο ετών από της ημέρας του ατυχήματος.

Άρθρο 8. — Εν περιπτώσει ατυχήματος συνεπεία υπαιτιότητας προσώπου τινός, ο εις αποζημίωσιν υποχρεωθείς και μη υπαίτιος δικαιούται κατ' εκείνου εις αναγωγήν, ήτις διέπεται υπό των κοινών κανόνων του αστικού δικαίου.

Η αναγωγή παραγράφεται εντός δύο ετών από της πληρωμής.

Άρθρο 9. — Ο δικαστής κατά την επιδίκασιν της αποζημιώσεως οφείλει να λαμβάνη υπ' όψιν τας κατ' ιδίαν περιστάσεις, οίον την τυχόν ύπαρξιν ή μη πταισματος, το μέγεθος αυτού τον ποινικόν ή μη χαρακτήρα της πράξεως ή παραλείψεως, τας περιουσιακάς συνθήκας ζημιώσαντος και ζημιωθέντος, προς δε και καταθέσεις μαρτύρων παρόντων κατά το ατύχημα και υποκειμένων κατά τας διατάξεις της Πολιτικής Δικονομίας εις εξαιρέσιν λόγω συγγενείας. Υπαρχόντων πλειόνων υποχρέων, έκαστος αυτών ευθύνεται ανεξαρτήτως του άλλου, δι' ο ποσόν κατεδικάσθη, ο δε δικαιωθείς δεν δύναται να λάβη εξ όλων ομού πλέον του ποσού της μεγαλύτερας καταδίκης, τηρουμένου μεταξύ τούτων του δικαιώματος της αναγωγής κατά τας αρχάς του Αστικού Δικαίου.

Άρθρο 10. — Εν περιπτώσει συγκρούσεως μεταξύ δύο ή πλειόνων αυτοκινήτων υπεύθυνος εις αποζημίωσιν είναι ο υπαίτιος του ατυχήματος, της υπαιτιότητος κρινομένης κατά το κοινόν δίκαιον.

Η αποζημίωσις επιδικάζεται κατά το άρθρο 9 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 11. — Διά τας εκ του παρόντος νόμου αστικής ευθύνας είναι υπέγγυον το επενεγκόν την ζημίαν αυτοκίνητον, έχοντος του ζημιωθέντος επί τούτου δικαίωμα ενεκύρου, προτιμώμενον παντός άλλου προγενεστέρου του ατυχήματος προνομίου.

Εν περιπτώσει δε θανατώσεως ή σωματικής βλάβης προσώπων κρατείται πάντοτε το αυτοκίνητον υπό της Αστυνομικής Αρχής ευθύς άμα τω ατυχήματι, μέχρις ου δι' αδείας του αρμοδίου προέδρου των πρωτοδικών κατασχεθή συντηρητικώς υπό του ζημιωθέντος προσώπου. Μετά πάροδον πέντε ημερών, αφ' ης εκρατήθη, αποδίδεται εις τον ιδιοκτήτην ή τον κατά το άρθρο 2 κάτοχον εάν δεν εμεσολάβησε τοιαύτη κατάσχεσις, παραμένοντος εν ισχύϊ του επ' αυτού προνομιακού δικαιώματος του ζημιωθέντος. Εάν υπάρχη ασφάλισις του αυτοκινήτου και η ασφαλίσασα Εταιρεία την αστικήν ευθύνην το ιδιοκτήτου ή του κατόχου ήθελεν εγγράφως δηλώση προς το οικείον αστυνομικόν τμήμα, συντασσομένης της οικείας εκθέσεως, ότι αναδέχεται να καταβάλη μέχρι του παρ' αυτή ησφαλισμένου ωρισμένου ποσού την εις τον παθόντα κανονισθησομένην ή επιδικασθησομένην αποζημίωσιν το ποσόν δε τούτο της ασφαλείας είναι ίσον τουλάχιστον προς την αξίαν του αυτοκινήτου, αίρεται υπό της αστυνομικής αρχής η κράτησις. Υπαρχούσης ασφαλίσεως του υπό κράτησιν ή κατάσχεσιν αυτοκινήτου μεσεγγυούχος διορίζεται υποχρεωτικώς η ασφαλίστρια εταιρεία.

Αιτουμένης αδείας συντηρητικής κατασχέσεως, ο Πρόεδρος των Πρωτοδικών παρέχων την άδειαν διορίζει και μεσεγγυούχον ελλείψει δε τοιούτου διορισμού, μεσεγγυούχος είναι η αστυνομική αρχή, ήτις οφείλει, εκτός άλλης συμφωνίας των μερών, να φυλάττη το αυτοκίνητον και διαφυλάττη αυτό κατά τρόπον διασφαλίζοντα τούτο από πάσαν φθοράν ή βλάβην μέχρις οριστικής αποφάσεως, των εξόδων της διαφυλάξεως βαρυνόντων το αυτοκίνητον.

Ο Πρόεδρος των Πρωτοδικών αίρει την κατάσχεσιν και την μεσεγγύησιν επί καταβολή εγγυήσεως κανονιζομένης υπ' αυτού μετ' ακρόασιν των ενδιαφερομένων μερών, ή αν εγένετο ενώπιον αυτού ή του οικείου αστυνομικού τμήματος η κατά την τρίτην παράγραφον του παρόντος άρθρου δήλωσις της ασφαλιστικής εταιρείας περί αναλήψεως της αστικής ευθύνης, το ποσόν δε της ασφαλείας επαρκή κατά την κρίσιν του Προέδρου διά την πιθανολογουμένην απαίτησιν.

[Όπως το άρθρο 11 τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Ν 3879/1929.]

Άρθρο 12. — Ο παρών νόμος δεν έχει εφαρμογήν υπέρ των επιβαινόντων του ζημιώσαντος αυτοκινήτου, ως επίσης υπέρ των δι' αυτού μεταφερομένων πραγμάτων.

Αι εξ αυτού ζημίαι επί τούτων διέπονται υπό του κοινού δικαίου.

Άρθρο 13. — Των διατάξεων του παρόντος νόμου εξαιρούνται τα αυτοκίνητα τα ανήκοντα εις την πολεμικήν υπηρεσίαν του Κράτους, εις την πυροσβεστικήν και πάσαν επειγούσης ανάγκης δημοσίαν ή δημοτικήν υπηρεσίαν.

Σημείωση: Σχετικά με τα αυτοκίνητα του Δημοσίου προβλέπει ο Ν 976/1979.

Άρθρο 14. — Συμφωνία προ του ατυχήματος εναντίαι εις τον παρόντα νόμον δεν ισχύουσιν.

Ενοχαί πέραν και εκτός των κατά τα προηγούμενα άρθρα οριζομένων, εκ του αστικού δικαίου ή άλλου νόμου πηγάζουσαι, δεν αποκλείονται υπό του παρόντος νόμου.

Άρθρο 15. — Αι διατάξεις του ΝΔ της 22.11.1923 περί αμέσου εκδικάσεως πλημμελημάτων τινών επ' αυτοφώρω εφαρμόζονται και επί των πλημμελημάτων των τελουμένων εντός της έδρας του αρμοδίου Πλημμελειοδικείου και πταισμάτων εκ παραβάσεως των περί αυτοκινήτων αστυνομικών διατάξεων και κανονισμών, περί των το άρθρον 6 του νόμου ΑΡΞΒ' της 12.4.1883 περί ασφαλείας σιδηροδρόμων επεκταθέν και επί αυτοκινήτων διά του άρθρου 2 του νόμου ΓΩΖ' της 3.8.1911 περί κυρώσεως διεθνούς συμβάσεως αφορώσης εις την κυκλοφορίαν αυτοκινήτων.

[Όπως το άρθρο 15 προστέθηκε με το άρθρο 2 του Ν 3879/1929.]

Σημείωση: Ήδη από 1.1.1951 εφαρμόζονται τα άρθρα 417-427 του ΚΠΔ, αντί του ως άνω ΝΔ/τος, το οποίο και καταργείται. Βλ. σχετικά την διάταξη του άρθρου 591 περ. ιθ' του ΚΠΔ που ορίζει ότι καταργείται «κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζει ο ΚΠΔ».

[42] ΠΔ 237/1986

Κωδικοποίηση των διατάξεων του Ν 489/1976 (ΦΕΚ Α' 331/1976) «περί υποχρεωτικής ασφαλίσεως της εξ ατυχημάτων αυτοκινήτων αστικής ευθύνης», όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε από το Ν 1569/1985 (ΦΕΚ Α' 183/1985) και τα Προεδρικά Διατάγματα 1019/1981 (ΦΕΚ Α' 253/1981) και 118/1985 (ΦΕΚ Α' 35/1985)

(ΦΕΚ Α' 110/18.7.1986)

[Άρθρα 1-15]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1. — Κατά την έννοια του παρόντος:

α) Αυτοκίνητο όχημα είναι το επί του εδάφους και όχι επί τροχιών με μηχανική δύναμη ή με ηλεκτρική ενέργεια κινούμενο όχημα, ανεξάρτητα αριθμού τροχών. Ως αυτοκίνητο θεωρείται και κάθε ρυμουλκούμενο όχημα συζευγμένο μετά του κυρίως αυτοκινήτου ή μη ως και ποδήλατο εφοδιασμένο με βοηθητικό κινητήρα.

β) Ασφαλισμένος είναι το πρόσωπο του οποίου η ευθύνη καλύπτεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

γ) Ζημιωθέν πρόσωπο είναι το πρόσωπο το οποίο δικαιούται αποζημιώσεως ένεκα ζημίας που προξενήθηκε από αυτοκίνητο.

δ) Ασφαλιστής είναι η ασφαλιστική επιχείρηση που καλύπτει τον κίνδυνο ως και τα κατά τις διατάξεις των άρθρων 16 και 25 Επικουρικό Κεφάλαιο και Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης.

ε) Τόπος συνήθους στάθμευσης αυτοκινήτου οχήματος είναι:

Το έδαφος του κράτους του οποίου το όχημα φέρει πινακίδα κυκλοφορίας, ανεξάρτητα από το αν η πινακίδα είναι μόνιμη ή προσωρινή, ή στις περιπτώσεις που το αυτοκίνητο όχημα δεν φέρει πινακίδες κυκλοφορίας ή φέρει πινακίδες που δεν αντιστοιχούν ή δεν αντιστοιχούν πλέον στο αυτοκίνητο όχημα και αυτό εμπλέκεται σε ατύχημα, το έδαφος του κράτους στο οποίο συνέβη το ατύχημα.

Στην περίπτωση που δεν προβλέπεται καταχώρηση σε μητρώο για ορισμένα αυτοκίνητα τα οποία όμως φέρουν πιστοποιητικό ασφάλισης ή διακριτικό σήμα ανάλογο με την πινακίδα κυκλοφορίας, τόπος συνήθους στάθμευσης θεωρείται το έδαφος του Κράτους στο οποίο εκδόθηκε το ανωτέρω σήμα ή πιστοποιητικό.

Στην περίπτωση που δεν προβλέπεται για ορισμένα αυτοκίνητα, ούτε καταχώρηση σε μητρώο, ούτε πιστοποιητικό ασφάλισης, ούτε διακριτικό σήμα, τόπος συνήθους στάθμευσης θεωρείται το έδαφος του Κράτους της κατοικίας του κατόχου αυτών. [Όπως το πρώτο εδάφιο της περ. ε' αντικαταστάθηκε από το άρθρο 28 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α' 27/16.2.2009).]

στ) Ασφάλιση με καθεστώς Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών στην Ελλάδα, σημαίνει κάλυψη του κινδύνου της αστικής ευθύνης από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα εξαιρουμένης της ευθύνης του μεταφορέα από ασφαλιστική επιχείρηση που έχει έδρα σε άλλο κράτος - μέλος ή υποκατάστημα ή πρακτορείο της επιχείρησης αυτής σε άλλο κράτος - μέλος. [Όπως η περ. στ' προστέθηκε με το άρθρο 34 παρ. 1 του ΠΔ 252/1996 (ΦΕΚ Α' 186) (Άρθρο 6 οδηγίας 90/618/ΕΟΚ).]

ζ) Αντιπρόσωπος για τον διακανονισμό ζημιών κατά την έννοια του παρόντος νόμου, είναι το κατά το άρθρο 37α πρόσωπο που έχει διορισθεί στην Ελλάδα από ασφαλιστική επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος της ΕΕ και του ΕΟΧ. [Όπως η περ. ζ' προστέθηκε με το άρθρο 2 του ΠΔ 10/2003 (ΦΕΚ Α' 21.1.2003) (Άρθρα 4, 5 και 6 της οδηγίας 2000/26/ΕΚ).]

η) «Όργανισμός Αποζημίωσης» ορίζεται το κατά το άρθρο 26 του παρόντος «Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης. [Όπως η περ. η' προστέθηκε με το άρθρο 2 του ΠΔ 10/2003 (ΦΕΚ Α' 21.1.2003) (Άρθρα 4, 5 και 6 της οδηγίας 2000/26/ΕΚ).]

θ) Κέντρο Πληροφοριών είναι οργανική μονάδα της Επιτροπής Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης που ορίζεται στο άρθρο 27β του παρόντος. [Όπως η περ. θ', η οποία είχε προστεθεί με το άρθρο 2 του ΠΔ 10/2003, αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α' 100/14.5.2007).]

ι) Ενοποιημένη Συμφωνία του Συμβουλίου των Γραφείων Διεθνούς Ασφάλισης (Internal Regulations of the Council of Bureaux - Reglement General du Conseil des Bureaux, L 192/23 - 31.7.2003), είναι η συμφωνία η οποία, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2 της οδηγίας 72/166/ΕΚ του Συμβουλίου της 24ης Απριλίου 1972 (L 103), ενσωμάτωσε και αντικατέστησε, από την 1η Αυγούστου 2003, δυνάμει της από 28.7.2003 απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (L 192),

το σύνολο των διατάξεων της Σύμβασης Ενιαίου Τύπου μεταξύ Γραφείων και της Πολυμερούς Σύμβασης Εγγυήσεως. [Όπως η περ. 1' προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α' 100/14.5.2007).]

1α) Κατά παρέκκλιση από το εδάφιο ε) του παρόντος, όταν το αυτοκίνητο όχημα αποστέλλεται από άλλο κράτος-μέλος στην Ελλάδα ως τελικό τόπο προορισμού, τόπος συνήθους στάθμευσης του οχήματος θεωρείται η Ελλάδα, αμέσως μετά την αποδοχή της παράδοσης από τον αγοραστή για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών, ακόμη και αν το όχημα δεν έχει ταξινομηθεί επίσημα. Εάν κατά το χρονικό διάστημα των τριάντα (30) ημερών το όχημα εμπλακεί σε ατύχημα χωρίς να έχει ασφαλισθεί, το Επικουρικό Κεφάλαιο είναι υποχρεωμένο να καταβάλει την κατά την παρ. 2 του άρθρου 19 του παρόντος διατάγματος αποζημίωση. [Όπως η περ. 1α' προστέθηκε με το άρθρο 29 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α' 27/16.2.2009).]

Άρθρο 2. — 1. Ο κύριος ή κάτοχος αυτοκινήτου που κυκλοφορεί μέσα στην Ελλάδα επί οδού υποχρεούται να έχει καλύψει με ασφάλιση την εκ τούτου έναντι τρίτων αστική ευθύνη, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Η κυκλοφορία επί γηπέδου προσιτού στο κοινό ή σε κάποιο αριθμό προσώπων που δικαιούται να συχνάζουν σ' αυτό, εξομοιώνεται με την κυκλοφορία επί οδού.

Η υποχρέωση ασφάλισης υφίσταται διαρκώς από τη χορήγηση της αδείας κυκλοφορίας και των πινακίδων κυκλοφορίας, χωρίς να εξαρτάται από την εν τοις πράγμασι κίνηση ή λειτουργία του αυτοκινήτου, εκτός αν έχει τηρηθεί η διαδικασία της ακινησίας. [Όπως το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 προστέθηκε με το άρθρο 26 παρ. 1 του Ν 4141/2013 (ΦΕΚ Α' 81/5.4.2013). Έναρξη ισχύος από 15.4.2013 (άρθρο 26 παρ. 5 Ν 4141/2013).]

2. Αυτοκίνητο όχημα που έχει τον τόπο της συνήθους στάθμευσής του στην Ελληνική Επικράτεια και εξέρχεται από τα όρια αυτής, πρέπει να εφοδιάζεται με πιστοποιητικό διεθνούς ασφάλισης (πράσινη κάρτα) που ισχύει τουλάχιστον στο έδαφος των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών του Ενιαίου Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και των λοιπών κρατών, των οποίων τα Εθνικά Γραφεία Διεθνούς Ασφάλισης δεσμεύονται να εφαρμόζουν το τμήμα ΙΙΙ της Ενοποιημένης Συμφωνίας.

Η παρούσα παράγραφος παύει να ισχύει, εφόσον ο τύπος της βεβαίωσης και του ειδικού σήματος που προβλέπονται στο άρθρο 5 παρ. 2 του παρόντος διατάγματος περιλαμβάνει υποχρεωτική και τη με λατινικά γράμματα αποτύπωση των σχετικών στοιχείων. [Όπως η παρ. 2 αντικαταστάθηκε από τα άρθρα 2 παρ. 1 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α' 100/14.5.2007) και 30 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α' 27/16.2.2009).]

3. Το αυτοκίνητο όχημα που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, αν πρόκειται να κυκλοφορήσει στο έδαφος τρίτων χωρών που δεν ανήκουν στον ΕΟΧ, πρέπει να είναι εφοδιασμένο με πιστοποιητικό διεθνούς ασφάλισης (πρά-

σινή κάρτα), που ισχύει στις χώρες αυτές σύμφωνα με το τμήμα ΙΙ της Ενοποιημένης Συμφωνίας. Αν δεν τηρηθεί η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου, ο κύριος, ο κάτοχος και ο οδηγός του αυτοκινήτου οχήματος ευθύνονται, εις ολόκληρον, έναντι του ασφαλιστή και του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα επόμενα άρθρα. [Όπως η παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 2 παρ. 2 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α΄ 100/14.5.2007).]

Άρθρο 3. — 1. Εξαιρούνται της υποχρεωτικής ασφάλισης τα αυτοκίνητα του Δημοσίου, υπό τον όρο της αμοιβαιότητας τα αυτοκίνητα ιδιοκτησίας ξένων κρατών, όπως και αυτά που ανήκουν σε διακυβερνητικούς οργανισμούς, ενώ δύναται να παρεκκλίνουν των διατάξεων περί υποχρεωτικής ασφάλισης ορισμένοι τύποι οχημάτων ή ορισμένα οχήματα με ειδική πινακίδα κυκλοφορίας, όπως ειδικότερα ορίζεται με απόφαση της ΕΠ.Ε.ΙΑ.

Τα αυτοκίνητα που εξαιρούνται από την υποχρέωση ασφάλισης πρέπει να είναι εφοδιασμένα με πιστοποιητικό της αρμόδιας Ελληνικής Αρχής που να βεβαιώνει την ιδιότητά τους. Όταν πρόκειται για αυτοκίνητα που ανήκουν σε ξένα κράτη ή διακυβερνητικούς οργανισμούς, στο σχετικό πιστοποιητικό πρέπει να αναφέρεται η Αρχή ο Οργανισμός ο οποίος είναι υπεύθυνος για την καταβολή της ασφαλιστικής αποζημίωσης και ο οποίος μπορεί να ενάγεται στα αρμόδια Ελληνικά Δικαστήρια. [Όπως το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 31 παρ. 1 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009).]

2. Το Δημόσιο και τα λοιπά πρόσωπα που εξαιρούνται της υποχρεωτικής ασφάλισης έχουν έναντι αυτού που ζημιώθηκε τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 του παρόντος για ζημίες που προκλήθηκαν από αυτοκίνητα οχήματα στην Ελλάδα ή στο έδαφος των άλλων κρατών - μελών της ΕΕ.

Στην περίπτωση ατυχημάτων που συνέβησαν στο έδαφος άλλων κρατών - μελών της ΕΕ αρμόδιο για το διακανονισμό αυτών των ζημιών είναι το κατά το άρθρο 27 του παρόντος διατάγματος Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης. [Όπως η νέα παρ. 2 προστέθηκε και οι υφιστάμενες παρ. 2, 3, 4 και 5 αναριθμήθηκαν σε 3, 4, 5 και 6 αντίστοιχα με το άρθρο 31 παρ. 2 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009).]

3. Το Δημόσιο και τα λοιπά πρόσωπα που εξαιρούνται της υποχρεωτικής ασφάλισης, έχουν έναντι αυτού που ζημιώθηκε τις υποχρεώσεις που προβλέπονται για το Επικουρικό Κεφάλαιο με το άρθρο 19, αν η ζημία έχει προκληθεί από πρόσωπο που έχει επιληφθεί αυτογνώμωνως αυτοκινήτου που ανήκει σ' αυτά.

4. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εμπορίου, μπορεί να εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφάλιση σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του Παραρτήματος ΙΙ της Ευρωπαϊκής Σύμβασης, που κυρώθηκε με το Ν 4147/1961, τα αυτοκίνητα νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οργανισμών κοινής ωφέλειας, διότι παρέχουν επαρκείς οικονομικές

εγγυήσεις προς εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, έναντι των προσώπων που ζημιώνονται.

5. Κατάλογος των προσώπων των οποίων τα αυτοκίνητα οχήματα εξαιρούνται της υποχρεωτικής ασφάλισης, των ορισμένων τύπων οχημάτων και των οχημάτων με ειδική πινακίδα κυκλοφορίας, καθώς και οι Αρχές και οι Οργανισμοί που ευθύνονται προς αποζημίωση, σύμφωνα με το άρθρο αυτό, κοινοποιούνται από την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης στα λοιπά κράτη - μέλη και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. [Όπως η αναριθμηθείσα παρ. 5 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 31 παρ. 3 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009).]

6. Σε περίπτωση που το κατά το άρθρο 27 του παρόντος διατάγματος Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης καταβάλει σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος αποζημίωση στο αντίστοιχο Γραφείο άλλου κράτους εξαιτίας ατυχήματος που προκλήθηκε στο έδαφος του Κράτους τούτου από αυτοκίνητο που έχει τη συνήθη στάθμευσή του στην Ελλάδα, εξαιρείται της υποχρεωτικής ασφάλισης και δεν είναι εφοδιασμένο με πιστοποιητικό διεθνούς ασφάλισης, έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του προσώπου στο οποίο ανήκει το αυτοκίνητο αυτό. [Όπως η αναριθμηθείσα παρ. 6 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 31 παρ. 4 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009).]

7. Οι Εκτελεστικοί Φορείς Συγκοινωνιακού Έργου (ΕΦΣΕ) που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν 2669/1998 (ΦΕΚ Α΄ 283) «Οργάνωση Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών - Πειραιώς και Περιχώρων» (ΕΟΕΛ ΑΕ, ΗΛΠΑΠ ΑΕ, ΗΣΑΠ ΑΕ) υπάγονται στην εξαίρεση του άρθρου 3 του Ν 489/1976 για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη λήξη της ασφαλιστικής σύμβασης μέχρι και την υπογραφή νέας μετά από διαγωνιστική διαδικασία και πάντως όχι για διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών από τη λήξη της ασφαλιστικής σύμβασης. Για τους ασφαλιστικούς κινδύνους του χρονικού διαστήματος της εξαίρεσης, οι ανωτέρω φορείς υποχρεούνται οι ίδιοι να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους στα πρόσωπα που θα ζημιωθούν. [Όπως η παρ. 7 προστέθηκε με το άρθρο 49 παρ. 1 του Ν 3693/2008 (ΦΕΚ Α΄ 174/25.8.2008). Ισχύς από 1.7.2008.]

Άρθρο 4. — 1. Η κατά τα προηγούμενα άρθρα ασφάλιση συνάπτεται από ασφαλιστές οι οποίοι ασκούν νόμιμα στην Ελλάδα επιχείρηση ασφάλισης ευθύνης από αυτοκίνητα. [Όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 26 παρ. 2 του Ν 3419/2005 (ΦΕΚ Α΄ 297/6.12.2005).]

2. Σε περίπτωση αποδεδειγμένης αδυναμίας εξεύρεσης ασφαλιστικού καλύμματος λόγω αυξημένου κινδύνου ή ανεπάρκειας του ασφαλιστή, σε τιμολογημένο ή μη κλάδο ασφάλισης κατά περίπτωση, ο υπόχρεος, σύμφωνα με το άρθρο 2, υποβάλλει αμέσως αίτηση καθορισμού ασφαλιστή και όρων ασφάλισης σε μόνιμη ειδική επιτροπή τιμολόγησης. Η επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου στην οποία καθορίζονται οι λεπτομέρειες λειτουργίας της. Πρόεδρος της επιτροπής είναι ο διευθυντής της Διεύθυνσης Ασφαλιστικών Επιχει-

ρήσεων και Αναλογιστικής του Υπουργείου Εμπορίου, αναπληρούμενος από το νόμιμο αναπληρωτή του και μέλη ένας αναλογιστής της οικείας διεύθυνσης και δύο εκπρόσωποι της Ένωσης των Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος. Η επιτροπή καθορίζει ειδικά ασφάλιστρα και ενδεχομένως ειδικούς όρους ασφάλισης εκτιμώντας τη φύση, τη συχνότητα, το ύψος και κάθε άλλο περιστατικό που αφορά τον κίνδυνο. Η επιτροπή αποφασίζει κατά πλειοψηφία μέσα σε δέκα (10) ημέρες. Η απόφαση αυτή ισχύει αφότου εγκριθεί από τον Υπουργό Εμπορίου. Αν η επιτροπή δεν εκδώσει απόφαση μέσα σε δέκα (10) ημέρες, αποφασίζει ο Υπουργός Εμπορίου.

Μετά την υποβολή της αίτησης στη μόνιμη ειδική επιτροπή, ο αιτών υποβάλλει αμέσως αίτηση ασφάλισης στην ασφαλιστική επιχείρηση που επιλέγει, γνωστοποιώντας της και την έναρξη της διαδικασίας ειδικής τιμολόγησης.

Η ασφαλιστική αυτή επιχείρηση δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί την ασφαλιστική κάλυψη, η οποία παρέχεται από το χρόνο υποβολής της αίτησης ασφάλισης, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται με την ως άνω διαδικασία. [Όπως η παρ. 2 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 16 παρ. 1 του Ν 2170/1993 (ΦΕΚ Α' 150).]

3. Ασφάλιση, σύμφωνα με την έννοια αυτού του άρθρου αποτελούν και:

- α) η κατά τις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 3 και 25 έως 32 του παρόντος διεθνής ασφάλιση (πράσινη κάρτα),
- β) η κατά τις διατάξεις των άρθρων 33 έως 35 συνοριακή ασφάλιση και
- γ) η ασφάλιση των μελών αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών κατά της αστικής ευθύνης από ατυχήματα αυτοκινήτων.

4. [Η παρ. 4 καταργήθηκε με το άρθρο 16 παρ. 2 του Ν 2170/1993 (ΦΕΚ Α' 150).]

Άρθρο 5. — 1. Επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 3, απαγορεύεται η κυκλοφορία αυτοκινήτου στην Ελλάδα, αν δεν υπάρχει κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 ασφαλιστική κάλυψη.

2. Η κατά το άρθρο 2 ασφαλιστική κάλυψη:

- Α. Αρχίζει μόνον με την καταβολή ολόκληρου του οφειλομένου ασφαλίστρου στον ασφαλιστή, πριν από την οποία απαγορεύεται η παράδοση του ασφαλιστηρίου στον ασφαλισμένο ή τον λήπτη της ασφάλισης,
- Β. Ισχύει για όσο χρόνο ορίζεται στο ασφαλιστήριο, και
- Γ. αποδεικνύεται, έναντι των οργάνων που είναι αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 4 του παρόντος, από την κατοχή του ασφαλιστηρίου, το οποίο αποστέλλει ο ασφαλιστής στον ασφαλισμένο ή τον λήπτη της ασφάλισης εντός πέντε (5) ημερών από την είσπραξη του ασφαλίστρου.
- Δ. Σε περίπτωση ελέγχου από όργανα, που είναι αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων, εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος των πέντε (5) ημερολογιακών ημερών αρκεί η προσκόμιση της απόδειξης πληρωμής του απαιτούμενου

ποσού ασφάλισης του οχήματος. [Όπως η παρ. 2 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 169 παρ. 1 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

2α. Η ασφαλιστική επιχείρηση μπορεί να αντιτάξει τη λήξη της ασφαλιστικής σύμβασης έναντι του ζημιωθέντος τρίτου, μετά την πάροδο δεκαέξι (16) ημερών από την επομένη της ημερομηνίας που ορίζεται με το ασφαλιστήριο ότι λήγει η ισχύς της, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη ενέργεια ή ενημέρωση του λήπτη της ασφάλισης ή/και του ασφαλισμένου. [Όπως η παρ. 2α προστέθηκε με το άρθρο 169 παρ. 2 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

2β. Ανανέωση της ασφαλιστικής σύμβασης επιτρέπεται μόνον μετά την εμπρόθεσμη καταβολή του ασφαλιστρού της επόμενης ασφαλιστικής περιόδου, το αργότερο έως την λήξη της ισχύουσας ασφαλιστικής σύμβασης. [Όπως η παρ. 2β προστέθηκε με το άρθρο 169 παρ. 2 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

2γ. Η ασφαλιστική επιχείρηση ενημερώνει σε πραγματικό χρόνο το Κέντρο Πληροφοριών για την έναρξη και τη διάρκεια ισχύος κάθε νέας ασφαλιστικής σύμβασης και κάθε ανανέωση αυτής. [Όπως η παρ. 2γ προστέθηκε με το άρθρο 169 παρ. 2 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

3. Όταν πρόκειται για αυτοκίνητο που έχει τόπο συνήθους στάθμευσης το έδαφος της χώρας, το Εθνικό Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης της οποίας δεν έχει προσυπογράψει την κατά το άρθρο 2 παρ. 2 του νόμου αυτού «Ενοποιημένη Συμφωνία - τμήμα ΙΙΙ» [ή το μη ευρωπαϊκό έδαφος κράτους - μέλους της ΕΟΚ], η ασφαλιστική κάλυψη θεωρείται ότι υπάρχει, αφού για το αυτοκίνητο τούτο υπάρχει σε ισχύ πιστοποιητικό Διεθνούς Ασφάλισης που έχει εκδοθεί από Γραφείο που εδρεύει στην αλλοδαπή και έχει ιδρυθεί για την έκδοση πιστοποιητικών διεθνούς ασφάλισης και έχει συμβληθεί με το κατά το άρθρο 27 του παρόντος διατάγματος Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης στην Ελλάδα για το διακανονισμό ζημιών ή από ασφαλιστή που έχει δικαίωμα έκδοσης τέτοιων πιστοποιητικών. [Όπως η παρ. 3 αντικαταστάθηκε από τα άρθρα 2 παρ. 4 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α΄ 100/14.5.2007) και 32 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009).]

4. Σε περίπτωση κυκλοφορίας οχήματος, χωρίς την κατά το άρθρο 2 ασφαλιστική κάλυψη, επιβάλλονται, πέραν των αναγραφόμενων στο άρθρο 12 ποινών, και οι παρακάτω διοικητικές κυρώσεις, με πράξη της αστυνομικής αρχής:

αα) Αφαίρεση της άδειας ικανότητας οδηγού για έξι (6) μήνες.

ββ) Αφαίρεση της άδειας κυκλοφορίας μετά των κρατικών πινακίδων του οχήματος για έξι (6) μήνες και επί εμπλοκής του σε ατύχημα για δύο (2) χρόνια. Για την επιστροφή των πινακίδων και της άδειας κυκλοφορίας μετά την παρέλευση των ανωτέρω περιόδων απαιτείται η προσκόμιση από τον ενδιαφερόμενο του σχετικού συμβολαίου ασφάλισης.

γγ) Χρηματικό πρόστιμο στον κύριο ή κάτοχο του οχήματος και στον οδηγό αυτού, υπέρ του κατά το άρθρο 16 του ΚΝ 489/1976 Επικουρικού Κεφαλαίου

ίσο με χίλια (1.000) ευρώ για τα λεωφορεία και τα φορτηγά δημόσιας χρήσης, πεντακόσια (500) ευρώ για τα επιβατηγά και άλλα οχήματα κάθε φύσης και διακόσια πενήντα (250) ευρώ για τα δίκυκλα. Σε περίπτωση που οδηγός του οχήματος είναι ο κύριος ή κάτοχος αυτού επιβάλλεται ένα μόνο πρόστιμο. Το παραπάνω χρηματικό πρόστιμο εισπράττεται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

Κατ' εξαίρεση, επιστρέφονται, προ της παρέλευσης των ανωτέρω περιόδων αφαίρεσης:

i. η άδεια ικανότητας οδηγού, στον οδηγό του οχήματος, με την προσκόμιση απόδειξης πληρωμής του κατά περίπτωση επιβληθέντος διοικητικού προστίμου και

ii. η αφαιρεθείσα άδεια κυκλοφορίας του οχήματος μετά των κρατικών πινακίδων, στον κύριο ή κάτοχο αυτού, με την προσκόμιση απόδειξης πληρωμής του κατά περίπτωση επιβληθέντος διοικητικού προστίμου και του σχετικού συμβολαίου ασφάλισης του οχήματος.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. [Όπως η παρ. 4, όπως είχε τροποποιηθεί με τα άρθρα 26 παρ. 2 του Ν 4141/2013 (ΦΕΚ Α' 81) και 169 παρ. 3 Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α' 107), αντικαταστάθηκε από το άρθρο δέκατο τέταρτο του Ν 4286/2014 (ΦΕΚ Α' 194/19.9.2014).]

Άρθρο 5α. — 1. Ο εντοπισμός των τυχόν ανασφάλιστων αυτοκινήτων οχημάτων και η επιδίωξη συμμόρφωσης των ιδιοκτητών αυτών και μέσω της επίσπευσης της διαδικασίας επιβολής των διοικητικών κυρώσεων και ποινών της παρ. 4 του άρθρου 5 και των ποινικών κυρώσεων του άρθρου 12, διενεργείται: 1. από τις αρμόδιες Αστυνομικές Αρχές με επιτόπιους ελέγχους και 2. ηλεκτρονικά με επιμέλεια της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία ορίζεται ως η αρμόδια για το σκοπό αυτόν υπηρεσία, με την κάτωθι διαδικασία:

α) Η ΓΓΠΣ του Υπουργείου Οικονομικών αναλαμβάνει τη με ηλεκτρονικό τρόπο διασταύρωση και επεξεργασία των στοιχείων που προκύπτουν από τη ζεύξη των κάτωθι αρχείων (ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων):

αα) του αρχείου του Κέντρου Πληροφοριών που προβλέπεται στο άρθρο 27β του παρόντος, στο οποίο τηρούνται ηλεκτρονικά τα στοιχεία των αυτοκίνητων οχημάτων που είναι ασφαλισμένα και των αυτοκίνητων οχημάτων που εξαιρούνται από την υποχρέωση ασφάλισης αστικής ευθύνης σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος,

ββ) του αρχείου της ΓΓΠΣ του Υπουργείου Οικονομικών, στο οποίο τηρούνται ηλεκτρονικά τα στοιχεία των αυτοκίνητων οχημάτων που η άδεια κυκλοφορίας

τους εκδίδεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,

γγ) των αρχείων οποιασδήποτε άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή Υπουργείου που νομιμοποιείται σύμφωνα με την νομοθεσία να εκδίδει άδεια κυκλοφορίας οχημάτων, στα οποία τηρούνται ηλεκτρονικά τα στοιχεία των οχημάτων αυτών.

Για το σκοπό αυτόν, το Κέντρο Πληροφοριών και οι παραπάνω δημόσιες υπηρεσίες ή Υπουργεία υποχρεούνται να θέτουν, σε διαρκή βάση, στη διάθεση της ΓΓΠΣ τα παραπάνω αρχεία και στοιχεία τους.

β) Σε περίπτωση που από τη ζεύξη και την επεξεργασία των αναφερόμενων στην προηγούμενη περίπτωση α' αρχείων και στοιχείων εντοπίζεται αυτοκίνητο όχημα, για το οποίο προκύπτει ότι δεν υφίσταται η υποχρεωτική κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 ασφαλιστική κάλυψη (δηλαδή προκύπτει ανασφάλιστο αυτοκίνητο όχημα), η ΓΓΠΣ συντάσσει περί αυτού πράξη, που αποστέλλεται με σχετική ειδοποιητήρια επιστολή προς τον ιδιοκτήτη του οχήματος αυτού, με την οποία τον καλεί να προβεί άμεσα και το αργότερο εντός οκτώ (8) ημερών από την παραλαβή αυτής στην κατά το άρθρο 2 ασφάλιση της αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία του οχήματος ιδιοκτησίας του. Με την ίδια επιστολή η ΓΓΠΣ ενημερώνει τον ιδιοκτήτη του οχήματος ως προς τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την παροχή τυχόν περαιτέρω εξηγήσεων του, σχετικά με την εκ μέρους του τήρηση ή μη της κατά το άρθρο 2 υποχρέωσης προς ασφάλιση. Για την έκδοση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου στην περίπτωση αυτή απαιτείται η προσκόμιση στην ασφαλιστική επιχείρηση της ειδοποιητήριας επιστολής και παραβόλου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

γ) Σε περίπτωση μη εμφάνισης, μη παροχής ικανοποιητικών εξηγήσεων και μη συμμόρφωσης ιδιοκτήτη οχήματος με τα οριζόμενα στην προηγούμενη περ. β', η ΓΓΠΣ αποστέλλει τα στοιχεία αυτού και του οχήματός του, για το οποίο δεν υφίσταται η κατά το άρθρο 2 ασφαλιστική κάλυψη, στην Αστυνομική Αρχή του τόπου διαμονής του ιδιοκτήτη του οχήματος, η οποία επισπεύδει την σε βάρος του επιβολή των κυρώσεων και ποινών που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 5 και στο άρθρο 12.

2. Η ΓΓΠΣ εκτελεί την προβλεπόμενη στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 1 διαδικασία ετησίως, σε τακτά χρονικά διαστήματα, και τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο, μετά και από αίτηση του προβλεπόμενου στο άρθρο 16 Επικουρικού Κεφαλαίου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

[Όπως το άρθρο 5α προστέθηκε με το άρθρο 26 παρ. 3 του Ν 4141/2013 (ΦΕΚ Α' 81/5.4.2013). Έναρξη ισχύος από 15.4.2013 (άρθρο 26 παρ. 5 Ν 4141/2013).]

Άρθρο 6. — 1. Η ασφάλιση πρέπει να καλύπτει την αστική ευθύνη του κυρίου, του κατόχου και κάθε οδηγού ή προστηθέντος για την οδήγηση ή υπευθύνου

του ασφαλισμένου αυτοκινήτου. Εξαιρείται η αστική ευθύνη των προσώπων που επελήφθησαν του αυτοκινήτου με κλοπή ή βία και αυτών που προκάλεσαν το ατύχημα εκ προθέσεως.

2. Η ασφαλιστική κάλυψη πρέπει να περιλαμβάνει την έναντι τρίτων αστική ευθύνη εξαιτίας θανάτωσης ή σωματικής βλάβης ή ζημιών σε πράγματα, στην οποία περιλαμβάνεται και η χρηματική ικανοποίηση για ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη, καθώς και την αστική ευθύνη λόγω θανάτωσης ή σωματικών βλαβών έναντι των μελών της οικογένειας του ασφαλισμένου, οδηγού ή κάθε άλλου προσώπου του οποίου η αστική ευθύνη καλύπτεται σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο, ανεξάρτητα από δεσμό συγγενείας.

Η ασφαλιστική κάλυψη επίσης περιλαμβάνει και την αστική ευθύνη του κυρίου ή κατόχου έναντι τρίτων σε περίπτωση αυτοκινήτων που έχουν, είτε κλαπεί, είτε αποκτηθεί με χρήση βίας.

Τα πράγματα που μεταφέρονται με το ίδιο αυτοκίνητο εξαιρούνται της υποχρεωτικής ασφάλισης (84/5/ΕΟΚ άρθρα 3, 2 παρ. 2).

Εξαιρείται της κάλυψης η αστική ευθύνη έναντι προσώπων τα οποία συγκατατέθηκαν να μεταφερθούν με αυτοκίνητο, εφ' όσον ο ασφαλιστής αποδείξει ότι γνώριζαν ότι το αυτοκίνητο αφαιρέθηκε από το νόμιμο κάτοχό του με αθέμιτα μέσα ή χρησιμοποιείται προς εκτέλεση εγκληματικής πράξης (84/5/ΕΟΚ άρθρο 2 παρ. 1 εδ. 2).

Αν προκληθεί ατύχημα από ρυμουλκό όχημα που συνδέεται με ρυμουλκούμενο, οι ασφαλιστές του ρυμουλκού και του ρυμουλκούμενου οχήματος αντίστοιχα, ευθύνονται εις ολόκληρον έναντι των ζημιωθέντων τρίτων. Η ευθύνη των ασφαλιστών αυτών περιορίζεται μέχρι του ασφαλιστικού ποσού των σχετικών συμβάσεων, επιφυλασσομένου σε αυτούς του δικαιώματος της εκατέρωθεν αναγωγής για την κατανομή της ζημίας. [Όπως η παρ. 2 του άρθρου 6 (άρθρο 6 παρ. 2 του Ν 489/1976), αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παρ. 2 του ΠΔ 264/1991 (ΦΕΚ Α' 98) και στη συνέχεια στο τέλος της προστέθηκε αυτούσια η πρώην παρ. 4 του άρθρου 6α, σύμφωνα με το άρθρο 169 παρ. 11 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α' 107/5.5.2014).]

3.α) Το ίδιο ισχύει και για τα λοιπά κράτη, των οποίων τα Εθνικά Γραφεία Διεθνούς Ασφάλισης έχουν προσυπογράψει την κατά το άρθρο 2 παρ. 2 του παρόντος σύμβαση.

Ο ασφαλιστής ευθύνεται βάσει ενιαίου ασφαλίστρου και καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, έναντι των τρίτων που ζημιώθηκαν από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων που έχουν τον τόπο συνήθους στάθμευσής τους στην Ελλάδα, στα εδάφη των κρατών - μελών της ΕΕ, περιλαμβανομένου και του χρονικού διαστήματος τυχόν παραμονής του οχήματος σε άλλα κράτη - μέλη κατά τη διάρκεια της σύμβασης, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις υποχρεωτικές καλύψεις του κράτους του ατυχήματος ή την κάλυψη που προβλέπεται

από το ασφαλιστήριο ή την ελληνική νομοθεσία, όταν αυτή είναι υψηλότερη. [Όπως το πρώτο εδάφιο της περ. α΄ αντικαταστάθηκε από το άρθρο 33 Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009).]

Το ίδιο ισχύει και για τα λοιπά κράτη, των οποίων τα Εθνικά Γραφεία Διεθνούς Ασφάλισης έχουν προσυποπογράψει την κατά το άρθρο 2 παρ. 2 του παρόντος σύμβαση.

β) Ο ασφαλιστής ευθύνεται και έναντι υπηκόων κρατών - μελών της ΕΟΚ που ζημιώθηκαν από αυτοκίνητο, που έχει τόπο συνήθους στάθμευσης στην Ελλάδα, κατά τη διέλευσή του από περιοχή η οποία συνδέει απευθείας την Ελληνική Επικράτεια με το έδαφος κράτους - μέλους, εφόσον δεν υπάρχει στο κράτος της διέλευσης Εθνικό Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης. Η ευθύνη τούτου καθορίζεται κατά τις διατάξεις του παρόντος.

γ) Την κατά το εδάφιο α΄ ευθύνη έχει και το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων που έχουν τον τόπο συνήθους στάθμευσης στην Ελλάδα στα εδάφη των παραπάνω κρατών. [Όπως το τρίτο εδάφιο αντικαταστάθηκε από το άρθρο 37 παρ. 4 του Ν 2496/1997 (ΦΕΚ Α΄ 87/16.5.1997).]

δ) Ο ασφαλιστής έχει το δικαίωμα, κατά την τιμολόγηση των υπηρεσιών του, όταν συνάπτεται ή ανανεώνεται η σύμβαση ασφάλισης, να επιβάλλει επιπλέον ασφαλιστρο με βάση τα αναφερόμενα στο ασφαλιστήριο και ισχύοντα, γενικώς, για τους ασφαλισμένους του, αντικειμενικά κριτήρια, στις περιπτώσεις που: αα) ο οδηγός του ασφαλισμένου αυτοκινήτου οχήματος έχει υποβάλει δήλωση με την οποία αποδέχεται την υπαιτιότητά του ως προς την πρόκληση του ατυχήματος, ββ) ο ασφαλιστής έχει καταβάλει αποζημίωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, σε πρόσωπο που ενεπλάκη σε ατύχημα με τον ασφαλισμένο του. [Όπως η περ. δ΄ της παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 3 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α΄ 100/14.5.2007).]

ε) Κατά τον προσδιορισμό των ασφαλιστρων για υλικές ζημιές του ασφαλισμένου αυτοκινήτου, λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψιν η τρέχουσα αξία του ασφαλισμένου αυτοκινήτου οχήματος, η οποία υπολογίζεται με βάση τον τύπο και την παλαιότητά του. Αν ο ασφαλιστής επιβάλλει ασφαλιστρο, το ποσό του οποίου δεν αναλογεί στην πραγματική αξία του ασφαλισμένου αυτοκινήτου οχήματος, το πέραν της αξίας αυτής ποσό επιστρέφεται στον λήπτη της ασφάλισης ή τον ασφαλισμένο με το νόμιμο τόκο. Αν δεν επιστραφεί από τον ασφαλιστή το ποσό αυτό, ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί να επιβάλλει σε βάρος του ασφαλιστή πρόστιμο μέχρι τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ. [Όπως η περ. ε΄ της παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 3 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α΄ 100/14.5.2007).]

4. Αν το αυτοκίνητο πρόκειται να εκτεθεί σε ειδικούς κινδύνους αστικής ευθύνης, η ασφαλιστική κάλυψη πρέπει να περιλαμβάνει και αυτούς, εκδιδόμενου ειδικού πιστοποιητικού ασφάλισης. Στην προκειμένη περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 4. Η υποχρέωση αυτή ισχύει ιδίως για την περίπτωση

που το αυτοκίνητο πρόκειται να μετέχει σε αγωνίσματα που επάγονται ειδικούς κινδύνους, ως αγώνες ή διαγωνισμοί ταχύτητας ακριβείας ή δεξιοτεχνίας (ειδική κάλυψη).

5. Το ποσό ασφαλιστικής κάλυψης είναι τουλάχιστον ίσο με αυτό που καθορίζει κάθε φορά με αποφάσεις της η ΕΠ.Ε.ΙΑ, για κάθε είδος κινδύνου που υπάρχει στην υποχρεωτική ασφάλιση.

Από 1ης Ιουνίου 2009 τα ελάχιστα ποσά ασφαλιστικής κάλυψης δεν μπορεί να ορίζονται κατώτερα από αυτά που προβλέπονται ακολούθως:

α) Σε περίπτωση σωματικής βλάβης 500.000 ευρώ, ανά θύμα.

β) Σε περίπτωση υλικής ζημιάς 500.000 ευρώ, ανά ατύχημα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των θυμάτων.

Από 1ης Ιανουαρίου 2011 τα ελάχιστα ποσά ασφαλιστικής κάλυψης δεν μπορεί να ορίζονται κατώτερα από αυτά που προβλέπονται ακολούθως:

α) Σε περίπτωση σωματικής βλάβης 750.000 ευρώ, ανά θύμα.

β) Σε περίπτωση υλικής ζημιάς 750.000 ευρώ, ανά ατύχημα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των θυμάτων.

Από 1ης Ιουνίου 2012 τα ελάχιστα ποσά ασφαλιστικής κάλυψης δεν μπορεί να ορίζονται κατώτερα από αυτά που προβλέπονται ακολούθως:

α) Σε περίπτωση σωματικής βλάβης 1.000.000 ευρώ, ανά θύμα.

β) Σε περίπτωση υλικής ζημιάς 1.000.000 ευρώ, ανά ατύχημα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των θυμάτων.

Τα ποσά της παρούσας παραγράφου αναθεωρούνται, με απόφαση της ΕΠ.Ε.ΙΑ. σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕΔΤΚ), όπως προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 1995, για τη θέσπιση εναρμονισμένων δεικτών τιμών του καταναλωτή. [Όπως η παρ. 5 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 33 παρ. 2 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009).]

6. Ο ασφαλιστής υποχρεούται, το αργότερο, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ο ζημιωθείς κοινοποίησε την αίτηση αποζημίωσης είτε απευθείας στην ασφαλιστική επιχείρηση του υπαιτίου του ατυχήματος είτε στον αντιπρόσωπο για το διακανονισμό των ζημιών:

α) Να υποβάλει έγγραφη αιτιολογημένη προσφορά αποζημίωσης σε περίπτωση που η ευθύνη δεν αμφισβητείται και η ζημιά έχει αποτιμηθεί. [Όπως η λέξη «έγγραφη» προστέθηκε με το άρθρο 169 παρ. 4 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

β) Να υποβάλει έγγραφη αιτιολογημένη απάντηση επί των σημείων που περιέχονται στην αίτηση, στην περίπτωση που η ευθύνη αμφισβητείται ή δεν έχει ακόμη διαπιστωθεί σαφώς ή σε περίπτωση που η ζημιά δεν έχει αποτιμηθεί

πλήρως. [Όπως η λέξη «έγγραφη» προστέθηκε με το άρθρο 169 παρ. 5 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

Σε περίπτωση παράβασης της περίπτωσης του εδαφίου α΄ της παρούσας παραγράφου, οφείλεται ο εκάστοτε προβλεπόμενος τόκος υπερημερίας επί του ποσού της αποζημίωσης την οποία προσφέρει η ασφαλιστική επιχείρηση στον ζημιωθέντα, μετά τη λήξη του τριμήνου και μέχρι την ημέρα της προσφοράς. Η μη συμμόρφωση του ασφαλιστή προς τις ανωτέρω υποχρεώσεις επισύρει τις κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 38 του παρόντος διατάγματος, ενώ η επανειλημμένη μη συμμόρφωση επισύρει, κατ' επιλογή της ΕΠ.Ε.ΙΑ, τις Κυρώσεις, είτε του άρθρου 120 του ΝΔ 400/1970 (ΦΕΚ Α΄ 10), όπως ισχύει, είτε του άρθρου 38 παρ. 1 του παρόντος διατάγματος. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και για το διακανονισμό των ζημιών που γίνεται μέσω του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης. [Όπως η νέα παρ. 6 προστέθηκε και η παρ. 6 αναριθμήθηκε σε παρ. 7 με το άρθρο 37 παρ. 4 του Ν 2496/1997 (ΦΕΚ Α΄ 87/16.5.1997) και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε από το άρθρο 33 παρ. 3 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009). Στο δεύτερο εδάφιο η φράση «μετά τη λήξη του διμήνου» της παρ. 6 αντικαταστάθηκε από τη φράση «μετά τη λήξη του τριμήνου», με το άρθρο 169 παρ. 10 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

7. Στην περίπτωση που ο ζημιωθείς είναι μόνιμος κάτοικος κράτους μέλους εκτός της Ελλάδος και έχει υποστεί ζημιά από αυτοκίνητο με τόπο συνήθους στάθμευσης την Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος και ασφαλισμένο σε ασφαλιστική επιχείρηση εγκατεστημένη στην Ελλάδα (με έδρα την Ελλάδα ή με υποκατάστημα), η ασφαλιστική επιχείρηση υποχρεούται εντός τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση της αίτησης αποζημίωσης του ζημιωθέντος εις αυτήν ή στον αντιπρόσωπό της για τον διακανονισμό ζημιών, που έχει διορίσει σύμφωνα με τα άρθρα 15 παρ. 1 στοιχ. στ) και 20 παρ. 2Α στοιχ. στ) ΝΔ 400/1970, όπως ισχύει

α) να υποβάλει έγγραφη αιτιολογημένη προσφορά αποζημίωσης σε περίπτωση που η ευθύνη δεν αμφισβητείται και η ζημιά έχει αποτιμηθεί, [Όπως η λέξη «έγγραφη» προστέθηκε με το άρθρο 169 παρ. 6 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

β) να υποβάλει έγγραφη αιτιολογημένη απάντηση επί των σημείων που περιέχονται στην αίτηση, στην περίπτωση που η ευθύνη αμφισβητείται ή δεν έχει ακόμα διαπιστωθεί σαφώς ή σε περίπτωση που η ζημιά δεν έχει αποτιμηθεί πλήρως. [Όπως η λέξη «έγγραφη» προστέθηκε με το άρθρο 169 παρ. 7 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

Σε περίπτωση παράβασης της περίπτωσης του εδαφίου α) της παρούσας παραγράφου, οφείλεται ο εκάστοτε προβλεπόμενος τόκος υπερημερίας επί του ποσού της αποζημίωσης την οποία προσφέρει η ασφαλιστική επιχείρηση στον ζημιωθέντα, μετά την λήξη του τριμήνου και μέχρι την ημέρα της προσφοράς.

Η μη συμμόρφωση της ασφαλιστικής επιχείρησης προς τις ανωτέρω υποχρεώσεις επισύρει τις κυρώσεις του άρθρου 38 του ΠΔ 237/1986 (ΦΕΚ Α΄ 110), όπως τροποποιήθηκε από τον Ν 2170/1993 (ΦΕΚ Α΄ 150) και τον Ν 2496/1997 (ΦΕΚ Α΄ 87). [Όπως η νέα παρ. 7 προστέθηκε και η παρ. 7 αναριθμήθηκε σε 8 με το άρθρο 3 του ΠΔ 10/2003 (ΦΕΚ Α΄ 21.1.2003) (Άρθρα 1 και 4 της οδηγίας 2000/26/ΕΚ).]

8. Ο χρόνος πληρωμής που αναφέρει η προσφορά αποζημίωσης, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες από την προσφορά, εκτός αντίθετης ειδικής συμφωνίας των μερών. Αν συμφωνηθεί αυτούσια αποκατάσταση της ζημιάς, ο χρόνος αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες από τη συμφωνία, εκτός αντίθετης ειδικής συμφωνίας των μερών. [Όπως η παρ. 8 προστέθηκε με το άρθρο 169 παρ. 8 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

9. Για την εφαρμογή των παρ. 6 και 7 του παρόντος, με την αίτηση αποζημίωσης εξομοιώνονται οι δηλώσεις ατυχήματος που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 του παρόντος, η τυχόν φιλική δήλωση τροχαίου ατυχήματος του Συστήματος Άμεσης Πληρωμής (ΣΑΠ), και κάθε εν γένει έγγραφη με επιστολή είτε με ηλεκτρονική αλληλογραφία ή τηλεομοιοτυπία ενημέρωση προς τον ασφαλιστή είτε από τον ασφαλισμένο ή τον λήπτη της ασφάλισης είτε από τον τρίτο δικαιούχο αποζημίωσης, ότι επήλθε ο ασφαλιζόμενος κίνδυνος. [Όπως η παρ. 9 προστέθηκε με το άρθρο 169 παρ. 9 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

Άρθρο 6α. — 1. [Η παρ. 1 καταργήθηκε με το άρθρο 169 παρ. 12 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 6, η ασφάλιση ισχύει εντός των τοπικών ορίων που ορίζονται στο ασφαλιστήριο. [Όπως μετά την κατάργηση της παρ. 1 από το άρθρο 169 παρ. 12 του Ν 4261/2014, η πρώην παρ. 2 αναριθμήθηκε σε παρ. 1 σύμφωνα με το άρθρο 169 παρ. 13 του ίδιου ως άνω νόμου.]

2. Όπου προβλέπεται έγγραφη επικοινωνία του ασφαλιστή με τον λήπτη της ασφάλισης ή τον ασφαλισμένο ή τον δικαιούχο αποζημίωσης, η επικοινωνία αυτή μπορεί να γίνεται είτε με επιστολή είτε με ηλεκτρονική αλληλογραφία ή τηλεομοιοτυπία ή με αποστολή μηνύματος σε συσκευή κινητής τηλεφωνίας, σε στοιχεία επικοινωνίας που οι τελευταίοι έχουν δηλώσει εγγράφως ή με νόμιμα ηχογραφημένη συνομιλία ότι επιθυμούν μέσω αυτών να συναλλάσσονται με τον ασφαλιστή. [Όπως μετά την κατάργηση της παρ. 1 από το άρθρο 169 παρ. 12 του Ν 4261/2014, η πρώην παρ. 3 αναριθμήθηκε σε παρ. 2 και αντικαταστάθηκε από το άρθρο 169 παρ. 13 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014), ενώ η πρώην παρ. 4 προστέθηκε αυτούσια στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 6 και διαγράφηκε από το άρθρο 6α με το άρθρο 169 παρ. 11 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

[Όπως το άρθρο 6α προστέθηκε με το άρθρο 4 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α΄ 100/14.5.2007).]

Άρθρο 6β. — 1. Εξαιρούνται από την ασφάλιση οι ζημίες που προκαλούνται:

α) από οδηγό ο οποίος στερείται της άδειας οδήγησης που προβλέπεται από το νόμο για την κατηγορία του αυτοκινήτου οχήματος που οδηγεί,

β) από οδηγό ο οποίος, κατά το χρόνο του ατυχήματος, τελούσε υπό την επίδραση οινόπνευματος ή τοξικών ουσιών, κατά παράβαση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (N 2696/1999, ΦΕΚ Α΄ 57), όπως εκάστοτε ισχύει, εφόσον η εν λόγω παράβαση τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την πρόκληση του ατυχήματος. Αν το αυτοκίνητο όχημα που εμπλέκεται στο ατύχημα ανήκει κατά κυριότητα σε επιχείρηση εκμίσθωσης επιβατικών αυτοκινήτων οχημάτων, το δικαίωμα αναγωγής του ασφαλιστή ασκείται μόνο κατά του οδηγού του ζημιογόνου αυτοκινήτου οχήματος, εφόσον υφίσταται έγκυρο μισθωτικό έγγραφο,

γ) από αυτοκίνητο όχημα του οποίου γίνεται διαφορετική χρήση από αυτή που καθορίζεται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο και στην άδεια κυκλοφορίας, εφόσον η χρήση αυτή τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την πρόκληση του ατυχήματος.

2. Με τη σύμβαση ασφάλισης επιτρέπεται να ορίζονται, πέραν των περιπτώσεων της προηγούμενης παραγράφου και άλλες περιπτώσεις εξαιρέσεως από την ασφαλιστική κάλυψη, εφόσον οι περιπτώσεις αυτές αφορούν μόνο προαιρετική ασφαλιστική κάλυψη. Κάθε άλλη εξαίρεση είναι αυτοδικαίως άκυρη.

3. Ο ασφαλιστής δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη του έναντι των ζημιωθέντων τρίτων, προβάλλοντας τις εξαιρέσεις των προηγούμενων παραγράφων, οι οποίες ισχύουν αποκλειστικά στο πλαίσιο της σχέσης του με τον ασφαλισμένο.

Ο ασφαλιστής δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη του και έναντι των ζημιωθέντων επιβατών, προβάλλοντας την εξαίρεση της περ. β΄ της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, λόγω του ότι αυτοί γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν, ότι ο οδηγός του οχήματος βρισκόταν υπό την επίδραση οινόπνευματος ή τοξικών ουσιών κατά το χρόνο του ατυχήματος, κάθε δε αντίθετη συμβατική ρήτρα ασφαλιστηρίου συμβολαίου θα θεωρείται ανίσχυρη ως προς τις αξιώσεις που προβάλλει ο επιβάτης αυτός. [Όπως το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 33 παρ. 2 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009).]

[Όπως τα άρθρο 6β προστέθηκε με το άρθρο 4 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α΄ 100/14.5.2007).]

Άρθρο 6γ. — Ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος έχει το δικαίωμα να ζητεί από την ασφαλιστική επιχείρηση ή από τα όργανα εκκαθάρισης σε περίπτωση λύσης της, ανά πάσα στιγμή, βεβαίωση σχετικά με τις αξιώσεις αποζημίωσης τρίτων που αφορούν το όχημα ή τα οχήματα που καλύπτονταν από αυτή την ασφαλιστική σύμβαση, τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας της συμβατικής σχέσης ή την ανυπαρξία τέτοιων αξιώσεων. Η ασφαλιστική επιχείρηση ή τα όργανα εκκαθάρισης έχουν υποχρέωση να χορηγούν τη βεβαίωση αυτή εντός δεκαπέντε ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης, άλλως

επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 120 του ΝΔ 400/1970, όπως ισχύει, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

[Όπως το άρθρο 6γ προστέθηκε με το άρθρο 35 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009).]

Άρθρο 7. — Δεν θεωρούνται τρίτοι, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 και του άρθρου 6 παρ. 2:

α) Οδηγός του αυτοκινήτου που προξένησε την ζημιά.

β) Κάθε πρόσωπο του οποίου η ευθύνη καλύπτεται με την σύμβαση ασφάλισης.

γ) Εκείνος ο οποίος έχει καταρτίσει μετά του ασφαλιστή την ασφαλιστική σύμβαση.

δ) Οι νόμιμοι εκπρόσωποι νομικού προσώπου που είναι ασφαλισμένο ή εταιρείας που δεν έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα. (84/5/ΕΟΚ αρ. 3).

[Όπως το άρθρο 7 (άρθρο 7 Ν 489/1976) αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ΠΔ 264/1991 (ΦΕΚ Α΄ 98).]

Άρθρο 8. — 1. Αν μεταβιβαστεί η κυριότητα του αυτοκινήτου οχήματος αιτία θανάτου, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κληρονομούμενου από την ασφάλιση, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στον κληρονόμο, εκτός αν αυτός ειδοποιήσει εγγράφως τον ασφαλιστή για τη μη αποδοχή τους εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνώση της επαγωγής της κληρονομιάς και του λόγου της.

2. Αν μεταβιβαστεί η κυριότητα ή η κατοχή του αυτοκινήτου οχήματος με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, η ασφαλιστική σύμβαση λύεται αυτοδικαίως μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία της μεταβίβασης, ο δε ασφαλιστής υποχρεούται σε επιστροφή των τυχόν μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων.

Η λύση της σύμβασης ισχύει έναντι πάντων, χωρίς να απαιτείται εκ μέρους του ασφαλιστή οποιαδήποτε ενέργεια. [Όπως η παρ. 2 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 36 Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009).]

3. Αν, μετά τη μεταβίβαση του αυτοκινήτου οχήματος κατά την προηγούμενη παράγραφο, συναφθεί νέα ασφαλιστική σύμβαση για το ίδιο αυτοκίνητο όχημα, η υφιστάμενη ασφαλιστική σχέση παύει να ισχύει και μόνος υπεύθυνος έναντι των ζημιωθέντων τρίτων είναι ο τελευταίος ασφαλιστής.

[Όπως το άρθρο 8 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 5 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α΄ 100/14.5.2007).]

Άρθρο 9. — 1. Ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος υποχρεούνται να δηλώνουν στον ασφαλιστή κάθε ατύχημα που αφορά το ασφαλισμένο αυτοκίνητο όχημα αμέσως, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και το αργότερο εντός οκτώ (8) εργάσιμων ημερών, αφότου έλαβαν γνώση του ατυχήματος.

2. Ο ασφαλισμένος υποχρεούται να προβαίνει σε κάθε δυνατή ενέργεια για τον περιορισμό της ζημίας και να παρέχει στον ασφαλιστή κάθε πληροφορία και έγγραφο που προβλέπονται στο ασφαλιστήριο. Ομοίως, υποχρεούται να παρέχει στον ασφαλιστή, εφόσον του ζητηθεί, κάθε άλλη πληροφορία και έγγραφο που είναι στη διάθεσή του και κρίνονται αναγκαία στο πλαίσιο δίκης την οποία διεξάγει ή προτίθεται να διεξαγάγει ο ασφαλιστής.

3. Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης των υποχρεώσεων που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος μπορεί να υποχρεωθούν, με απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου, να καταβάλουν στον ασφαλιστή αποζημίωση μέχρι του ποσού δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ.

4. Η καταβολή στον ασφαλισμένο ή τον ζημιωθέντα τρίτο ή η επιστροφή σε αυτούς οφειλόμενου ποσού που υπερβαίνει τα εκατό (100) ευρώ γίνεται με την έκδοση δίγραμμης επιταγής στο όνομά του ή με την κατάθεση σε τηρούμενο από αυτόν τραπεζικό λογαριασμό. Με τον ίδιο τρόπο καταβάλλεται από τον ασφαλιστή η αμοιβή που οφείλεται στον δικηγόρο, σε περίπτωση που η καταβολή της ασφαλιστικής αποζημίωσης γίνεται σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης ή αποτελεί προϊόν εξωδικαστικού συμβιβασμού.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζονται η διαδικασία διακανονισμού και καταβολής, στους δικαιούχους, κάθε αποζημίωσης που απορρέει από ασφαλιστική σύμβαση και οφείλεται σύμφωνα με τους όρους αυτής και τις διατάξεις του ΠΔ 237/1986, όπως ισχύει, καθώς και οι ειδικότεροι συναφείς όροι και προϋποθέσεις και καθορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασής τους.

[Όπως το άρθρο 9 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α΄ 100/14.5.2007).]

Άρθρο 9α. — 1. Ο ζημιωθείς που είναι μόνιμος κάτοικος Ελλάδος και το ατύχημα έχει συμβεί:

α) Σε άλλο κράτος μέλος εκτός της Ελλάδος και προκλήθηκε από όχημα που συνήθως σταθμεύει και είναι ασφαλισμένο σε κράτος μέλος ή

β) Σε τρίτη χώρα, με την επιφύλαξη της νομοθεσίας των τρίτων χωρών σε θέματα αστικής ευθύνης, της οποίας το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης έχει προσχωρήσει στο σύστημα πράσινης κάρτας και προκλήθηκε από όχημα που συνήθως σταθμεύει και είναι ασφαλισμένο σε κράτος μέλος, υποβάλει αίτηση στον, κατά το άρθρο 37α του παρόντος, αντιπρόσωπο ζημιών στην Ελλάδα που έχει διορίσει η ασφαλιστική επιχείρηση του υπαίτιου ή απ' ευθείας στην ασφαλιστική επιχείρηση, αναφέροντας τις αξιώσεις που έχει από το ατύχημα.

Ο αντιπρόσωπος ζημιών ή η ασφαλιστική επιχείρηση οφείλει εντός τριών (3) μηνών από την λήψη της σχετικής αίτησης

α) να υποβάλει στον ζημιωθέντα αιτιολογημένη προσφορά αποζημίωσης σε περίπτωση που η ευθύνη δεν αμφισβητείται και η ζημιά έχει αποτιμηθεί ή

β) αιτιολογημένη απάντηση επί των σημείων που περιέχονται στην αίτηση στις περιπτώσεις που η ευθύνη αμφισβητείται ή δεν έχει αποτιμηθεί πλήρως η ζημιά.

Στην περίπτωση που ο ζημιωθείς δεν έχει λάβει εντός τριμήνου τα ανωτέρω στοιχεία τότε μπορεί να απευθυνθεί στον «Όργανισμό Αποζημίωσης» σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 27α του παρόντος.

[Όπως το άρθρο 9α προστέθηκε με το άρθρο 4 του ΠΔ 10/2003 (ΦΕΚ Α΄ 21.1.2003) (Άρθρα 1 και 4 της οδηγίας 2000/26/ΕΚ).]

Άρθρο 10. — 1. Το πρόσωπο που ζημιώθηκε έχει από την ασφαλιστική σύμβαση και μέχρι το ποσό αυτής ίδια αξίωση κατά του ασφαλιστή.

2. Η αξίωση αυτή παραγράφεται μετά πάροδο πέντε (5) ετών από την ημέρα του ατυχήματος, επιφυλασσομένων των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας για την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής. [Όπως η παρ. 2 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α΄ 100/14.5.2007).]

3. Σε περίπτωση που έχουν ζημιωθεί περισσότερα πρόσωπα όταν το σύνολο των αποζημιώσεων που πρέπει να καταβληθούν από τον υπαίτιο υπερβαίνει το ασφαλιστικό ποσό, το δικαίωμα καθενός από αυτούς κατά του ασφαλιστή περιορίζεται σύμμετρα, μέχρι τη συμπλήρωση του όλου ασφαλιστικού ποσού. Αν ο ασφαλιστής, ο οποίος αγνοεί την ύπαρξη ή το μέγεθος άλλων απαιτήσεων ή μετά από δικαστική απόφαση, κατέβαλε σε κάποιο από τα πρόσωπα αυτά ποσό ανώτερο από το μερίδιο που αναλογεί σ'αυτόν, ο ασφαλιστής υποχρεούται έναντι των λοιπών ζημιωθέντων μόνο μέχρι τη συμπλήρωση του ασφαλιστικού ποσού. Τα πρόσωπα αυτά έχουν δικαίωμα αναγωγής κατά αυτού που αποζημιώθηκε καθ' υπέρβαση.

4. Όταν το πρόσωπο που ζημιώθηκε είναι μόνιμος κάτοικος της αλλοδαπής επιτρέπεται η καταβολή του ασφαλισματος στο νόμισμα της χώρας όπου ο δικαιούχος έχει τη μόνιμη κατοικία του.

5. Η συζήτηση της κύριας αγωγής κατά ασφαλιστικής εταιρίας, του κατά το άρθρο 19 του παρόντος νόμου Επικουρικού Κεφαλαίου ή άλλου υπόχρεου για απώλεια εισοδήματος λόγω ατυχήματος που προκλήθηκε από αυτοκίνητο κηρύσσεται απαράδεκτη, αν δεν προσαχθεί βεβαίωση περί προηγούμενης κοινοποίησης αντιγράφου της αγωγής στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία του ενάγοντος. [Όπως η παρ. 5 προστέθηκε με το άρθρο 10 παρ. 5 περ. ν΄ του Ν 2741/1999 (ΦΕΚ Α΄ 1999/28.9.1999). Σύμφωνα με την περ. νί του αυτού άρθρου και νόμου: «Η διάταξη της υπό στοιχείο ν΄ περίπτωσης καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς δίκες για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση».]

Άρθρο 11. — 1. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος άσκησης αγωγής κατά του λήπτη της ασφάλισης, του ασφαλισμένου και του οδηγού, ο ασφαλιστής δεν μπορεί να αντιτάξει κατά του ζημιωθέντος τρίτου, όταν αυτός ασκεί την αξίωση της παρ. 1 του άρθρου 10, ενστάσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση.

2. [Η παρ. 2 καταργήθηκε με το άρθρο 169 παρ. 14 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

2. Αν υπάρχουν διαδοχικές ασφαλίσεις, ισχύει μόνο η τελευταία και αποκλειστικά υπόχρεος για την καταβολή της αποζημίωσης στον ζημιωθέντα τρίτο είναι ο τελευταίος ασφαλιστής. Οι προγενέστερες ασφαλίσεις είναι αυτοδικαίως άκυρες, χωρίς να απαιτείται γνωστοποίηση ή καταγγελία. [Όπως μετά την κατάργηση της παρ. 2 η πρώην παρ. 3 αναριθμήθηκε σε παρ. 2 με το άρθρο 169 παρ. 14 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

3. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις δεν αντιτάσσουν ίδια συμμετοχή του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλισμένου κατά του ζημιωθέντος προσώπου που δικαιούται αποζημίωσης ένεκα ζημίας που προξενήθηκε από αυτοκίνητο όχημα. [Όπως η παρ. 4 προστέθηκε με το άρθρο 37 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009) και στη συνέχεια μετά την κατάργηση της παρ. 2, η πρώην παρ. 4 αναριθμήθηκε σε παρ. 3 με το άρθρο 169 παρ. 14 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

[Όπως το άρθρο 11, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 7 παρ. 3 του Ν 2170/1993 (ΦΕΚ Α΄ 150), αντικαταστάθηκε από το άρθρο 8 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α΄ 100/14.5.2007).]

Άρθρο 11α. — **Πρόωρη λύση της ασφαλιστικής σύμβασης.** 1. Τα μέρη που συμβάλλονται στην ασφαλιστική σύμβαση μπορούν να λύουν αυτήν, οποτεδήποτε, με έγγραφη συμφωνία.

2. Ο λήπτης της ασφάλισης ή/και ο ασφαλισμένος μπορούν να καταγγέλλουν την ασφαλιστική σύμβαση οποτεδήποτε, με επιστολή που αποστέλλεται είτε με μορφή τηλεομοιοτυπίας είτε ηλεκτρονικά, στα στοιχεία επικοινωνίας που αναγράφει η ασφαλιστική επιχείρηση στην επίσημη ιστοσελίδα της και στα κάθε είδους έντυπά της. Τα αποτελέσματα της καταγγελίας ως προς τα συμβαλλόμενα μέρη επέρχονται άμεσα από την ημερομηνία περιέλευσης αυτής στην ασφαλιστική επιχείρηση.

3. Η ασφαλιστική επιχείρηση μπορεί, με επιστολή, να καταγγείλει την ασφαλιστική σύμβαση μόνο για παράβαση ουσιώδους όρου αυτής από τον λήπτη της ασφάλισης ή τον ασφαλισμένο και βαρύνεται με την απόδειξη της παράβασης. Με τη δήλωση της καταγγελίας, η οποία απευθύνεται στο λήπτη της ασφάλισης ή/και τον ασφαλισμένο, γνωστοποιείται ότι, η μη συμμόρφωσή τους με τον παραβιασθέντα ουσιώδη όρο εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της καταγγελίας, επιφέρει τη λύση της ασφαλιστικής σύμβασης.

4. Η επιστολή της προηγούμενης παραγράφου αποστέλλεται στη διεύθυνση της κατοικίας ή διαμονής του λήπτη της ασφάλισης ή/και του ασφαλισμένου που αναγράφεται στο ασφαλιστήριο. Ως κατοικία ή διαμονή, θεωρείται και η τελευταία διεύθυνση που ο λήπτης της ασφάλισης ή/και ο ασφαλισμένος δήλωσε εγγράφως στην ασφαλιστική επιχείρηση. Τα αποτελέσματα της επιστολής επέρχονται ανεξάρτητα από την άρνηση του λήπτη της ασφάλισης ή/και του ασφαλισμένου να παραλάβουν αυτή ή τη μη ανεύρεσή τους στις διευθύνσεις κατοικίας, ή διαμονής ή τη μη προσέλευσή τους στο ταχυδρομείο για την παραλαβή της.

5. Σε κάθε περίπτωση πρόωρης λήξης της ισχύος της σύμβασης ασφάλισης σύμφωνα με τις παρ. 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, η ασφαλιστική επιχείρηση ενημερώνει σχετικά το Κέντρο Πληροφοριών του Επικουρικού Κεφαλαίου. Ειδικά στην περίπτωση της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, η ενημέρωση δεν μπορεί να γίνει νωρίτερα από την 30ή ημέρα από την αποστολή της σχετικής επιστολής. Η ασφαλιστική επιχείρηση δύναται να αντιτάξει έναντι του τρίτου ζημιωθέντος τη λύση της σύμβασης ασφάλισης μόνον μετά την πάροδο δεκαέξι (16) ημερών από την ενημέρωση των προηγούμενων εδαφίων.

[Όπως το άρθρο 11α προσέθηκε με το άρθρο 9 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α' 100/14.5.2007) και αντικαταστάθηκε από το άρθρο 169 παρ. 15 του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α' 107/5.5.2014).]

Άρθρο 12. — Ο κύριος ή κάτοχος του αυτοκινήτου που το θέτει σε κυκλοφορία ή ανέχεται να το κυκλοφορεί άλλος χωρίς να είναι τούτο ασφαλισμένο κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση από δύο (2) μέχρι δώδεκα (12) μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον ίση με το σε δραχμές ισόποσο των 300 ECU.

Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται και όποιος θέτει σε κυκλοφορία αυτοκίνητο που δεν ανήκει σ' αυτόν και δεν είναι ασφαλισμένο κατά τις διατάξεις του παρόντος.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 103 του Ν 2696/1999 (ΦΕΚ Α' 57). [Όπως το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 12, όπως το άρθρο αυτό είχε αντικατασταθεί από το άρθρο 17 παρ. 1 του Ν 2170/1993, αντικαταστάθηκε από το άρθρο 38 του Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α' 27/16.2.2009).]

Άρθρο 13. — [Όπως η παρ. 1, που είχε αντικατασταθεί από το άρθρο 17 παρ. 2 του Ν 2170/1993 (ΦΕΚ Α' 150) καταργήθηκε με το άρθρο 37 παρ. 6 του Ν 2496/1997 (ΦΕΚ Α' 87/16.5.1997).]

1. Δεν ενεργείται έλεγχος για την ύπαρξη έγκυρης ασφαλιστικής κάλυψης σε αυτοκίνητα οχήματα που εισέρχονται ή κυκλοφορούν στην Ελλάδα και έχουν τον τόπο συνήθους στάθμευσης στο έδαφος άλλου κράτους, το Εθνικό Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης του οποίου έχει προσυπογράψει με το αντίστοιχο Ελληνικό Γραφείο το Τμήμα ΙΙΙ της Ενοποιημένης Συμφωνίας. [Όπως οι παρ. 2 και 3, μετά την κατάργηση της αρχικής παρ. 1 από το άρθρο 37 του Ν 2496/1997, αναριθμήθηκαν ως παρ.

1 και 2 αντίστοιχα, και η αναριθμούμενη ως παρ. 1 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 10 του Ν 3557/2007 (ΦΕΚ Α΄ 100/14.5.2007).]

2. Δεν ενεργείται έλεγχος ασφαλιστικής κάλυψης της αστικής ευθύνης, που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων, τα οποία έχουν τόπο συνήθους στάθμευσης στο έδαφος άλλου κράτους - μέλους της ΕΕ και αυτοκινήτων οχημάτων τα οποία έχουν τόπο συνήθους στάθμευσης το έδαφος τρίτης χώρας και εισέρχονται στην Ελλάδα προερχόμενα από το έδαφος άλλου κράτους - μέλους της ΕΕ.

Ωστόσο μπορούν να διενεργούνται μη συστηματικοί έλεγχοι της ασφάλισης αυτής εφόσον αυτοί δεν ενέχουν διακρίσεις και πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ελέγχων που δεν έχουν αποκλειστικό σκοπό τη διαπίστωση της ύπαρξης ασφαλιστικής κάλυψης. [Όπως η παρ. 2 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 39 Ν 3746/2009 (ΦΕΚ Α΄ 27/16.2.2009).]

Άρθρο 14. — 1. Απαγορεύεται η συντηρητική κατάσχεση αυτοκινήτου για απαιτήσεις από ατυχήματα που προκλήθηκαν από την κυκλοφορία αυτού, εφόσον υπάρχει η κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού ασφαλιστική κάλυψη, εσωτερική ή διεθνής, εκτός αν πιθανολογείται ότι η απαίτηση υπερβαίνει το ποσό για το οποίο έχει συναφθεί η ασφάλιση, οπότε επιτρέπεται συντηρητική κατάσχεση για το υπερβάλλον ποσό.

2. Κατ' εξαίρεση το πρόσωπο που ζημιώθηκε, έχει το δικαίωμα συντηρητικής κατάσχεσης του ασφαλισμένου αυτοκινήτου για απαιτήσεις από ατυχήματα που προκλήθηκαν από την κυκλοφορία του, εφόσον ο κύριος, κάτοχος ή οδηγός του δεν προβαίνει στην κατά το άρθρο 9 του νόμου αυτού δήλωση στον ασφαλιστή του. Το δικαίωμα αυτό έχει και ο ασφαλιστής σε περίπτωση αναγωγής κατά του κυρίου του αυτοκινήτου.

Άρθρο 15. — 1. Η άδεια για την οργάνωση αγώνων ή αγωνισμάτων ταχύτητας, ακριβείας ή δεξιοτεχνίας με αυτοκίνητα χορηγείται από την αρμόδια Αρχή, κατά τις διατάξεις του άρθρου 49 παρ. 2γ του Ν 2696/1999 (ΦΕΚ Α΄ 57) μόνο εφόσον ήθελε διαπιστωθεί ότι υπάρχει η κατά το άρθρο 6 γενική και ειδική ασφαλιστική κάλυψη και εφόσον υπάρχει και ασφαλιστική κάλυψη της αστικής ευθύνης των οργανωτών από οποιοδήποτε ατύχημα προερχόμενο από την οργάνωση και διεξαγωγή του αγώνα ή διαγωνισμού. [Όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 169 παρ. 6 (ενν. 16) του Ν 4261/2014 (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014).]

2. Όποιος διοργανώνει αγώνες ή διαγωνισμούς κατά παράβαση των προβλεπόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, τιμωρείται με τις ποινές που ορίζονται στο άρθρο 12 παρ. 1.

ISBN: 978-960-562-398-2

15330
